ÇARŞAMBA 17 MAYIS 1939

İDARE YERİ
İstanbul Nuruosmaniye No. ...
Telgraf: Yenisabah ...
İSTANBUL
Telefon — ...
İkinci yıl — No. 372

İDARE

YENİ SABAH

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

ABONE ŞARTLARI
Türkiye — Ecnebi
900 Kr. Seneliği 2400 Kr.
500 Kr. 6 aylığı 1250 Kr.
260 Kr. 3 aylığı 650 Kr.
90 Kr. 1 aylığı 350 Kr.
Posta ittihadına girmemiş memleketler için 26, 14, 7.5 ve 4 lira

HER YERDE 3 KURUŞ

Fransız Başvekilinin Nutku

Yazan: **Hüseyin Cahid YALÇIN**

" Gecikmiştir ,,

Fransız Başvekili M. Daladier'nin Mebusan Meclisinde irad ettiği nutuk, silâh gürültülerine ve tehditlere alışkın kulaklarımızda tatlı bir hayret ve memnuniyet husule getirdi. Devlet adamlarının ağzından artık nadir duyulan bu sözler hissi selîmin ilhamıdır. Fransa, mütecaviz bir emel beslemediği, bütün beşeriyet tarafından asırlardanberi hürmetle karşılanmış ideallere sadık kaldığı için, bugünkü siyasî gürültüler içinde hissesine, ağır zorluklara rağmen, kolay bir rol düşmüştür.

Muhtelif milletlere mensup devlet adamlarının hepsi sulh taraftarlığı ediyor. Zaten işin garip tarafı dudaklara gayri ihtiyarî bir tebessüm davet eden cihet de budur. Şeflerin teminatlarına bakarak görüyoruz ki, Almanya ve İtalya sulhün muhafazasından başka birşey için uğraşmıyorlar. Kendilerini hain ve dessas demokrasilerin tasarladığı çemberden kurtarmıya ve onların tecavüzlerine karşı durmıya çalışıyorlar. Diğer tarafta, İngiltere ve Fransa'nın Rusya'yı, vesair devletleri de yanlarına alarak bir sulh cephesi vücude getirmekten başka bir emelleri olmadığı temin ediliyor ve görülüyor. Bu halde, bütün bu askerî ve siyasî hazırlıklar, bu endişeler neden? Kimden korkuluyor? Harp istiyen kimdir?

Ortada harbi isteyen hiç kimse göremezsiniz. Fakat harbi yapanlar, milletlerin istiklâllerini çiğneyenler ve daha daha çiğnemiye hazırlananlar var! İşte vaziyetin garabeti bundan ileri geliyor. Eğer her devlet gerçekten sulh taraftarı olsa idi, Birleşik Devletler Cümhurreisi Roosevelt'in teklifi memnuniyetle kabul edilmiş ve büyük bir konferans şimdiye kadar toplanmış olurdu. Roosevelt'in mesajı büyük bir imtihan teşkil etti. Amerika'dan gelen sözleri reddedenlerin sulh taraftarlıkları hakkındaki teminatları tereddütle karşılandığı halde bu teklifi derhal kabul edenlerin cevapları itimad ile telâkki olunuyor.

İşte M. Daladier'nin rolündeki kolaylığa işaret ederek Fransız siyasetinin telkin ettiği bu itimadı anlatmak istiyorduk. Fransız Basvekili her türlü vasıta ile sulhü yıkanların bile zahiren sulh taraftarlığı etmelerini milletlerin hakikî hislerini ve temennilerini gösterir bir delil olarak ileriye sürüyor ki bu mütaleasındaki isabet inkâr edilemez. Bazı ağızlarda sulh teminatı yalnız dahildeki efkârı umumiyeyi teskin ve celb için kullanılmış bir propaganda tedbirinden başka bir mânayı haiz değildir.

M. Daladier, cihanın kaynaşmakta olduğu davayı pek güzel hulâsa ediyor: Tahakküm ile mi iş görülecek, güzellikle anlaşarak ve mütekabil haklara hürmet edilmek suretile mi münasebetler beslenecek?

Filhakika, dünyanın meselesi budur. Bugüne kadar ortada bir sulh muahedenameleri vaziyeti vardı. Bunun esası o kadar haksız idi ki Umumî Harpten mağlûp çıkmış devletlerin hiçbiri kendilerine zorla imza ettirilen muahedenameleri rızalarile kabul ettikleri bir taahhüd şeklinde ilânihaye tatbik edemezlerdi. Muahedenamelere riayet milletlerarası münasebetlerde kudsî bir kanun ve düzen teşkil edebilmek için zorla tahmil edilmemiş olmaları icap eder. Fakat bugün bu vaziyet değişmiştir. Sulh muahedenameleri hemen tamamen parçalanmıştır. Ufak tefek pürüzler için harbe değil, iyi komşuluğa ve dostluğa ihtiyaç vardır. Karşılıklı bir

Hüseyin Cahid YALÇIN

(Sonu 3 üncü sayfada)

Cümhurreisi Parti Büyük Kurultayını İçtimaa Çağırdı

Ankara, 16 (A.A.) — Millî Şefimiz Cümhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı İsmet İnönü, C. H. P. Genel sekreterliği vasıtasile aşağıdaki tebliği tamim buyurmuşlardır.

Cümhuriyet Halk Partisinin beşinci büyük kurultayı yirmi dokuz mayıs 1939 pazartesi günü saat 10 da Ankarada Türkiyenin Büyük Millet Meclisi binasında toplanacaktır.

Parti nizamnamesinin 31 inci maddesine uyarak bildiririm.

C. H. P. Genel Başkanı
İsmet İnönü

Türk Sporunun Kalkınış Plânı

Beden Terbiyesi Umum Müdürü General Cemil Taner'in "Yeni Sabah,,a Beyanatı

General Cemil Taner Kırkpınar güreşlerinde «Yeni Sabah»ı tetkik ederken

Edirne, (Hususî surette gönderdiğimiz arkadaşımız yazıyor) — Kırkpınar güreşlerini takip, Trakya sporu hakkında tetkiklerde bulunmak üzere Edirneye gelmiş olan Beden Terbiyesi Umum müdürü Cemil Taner'in iştirakile Trakya Umumî Müfettişliğinde müfettişi umumî sayın General Kâzım Dirik, Vali Niyazi Mergen, Edirne mebusu eski Eskrim Federasyonu Başkanı Fuat Balkan, Eskrim Ajanı ve polis müdürü Hadi, Tenis Ajanı İzzet Arkan, Asbaşkan Bahri, Bölge antrenörü Hüseyin Berkan, Altıok klübü ikinci reisi Ahmet Özgirgin, Umumî Müfettişlikten Niyazinin iştirakile yapılan spor konuşmasında ben de bulundum. Çok samimî cereyan eden toplantıda umumî dertler birer birer teşrih edilerek tedavi edilecek yaralar meydana çıkarıldı. Mekteplilerin ayrılmasile zayıflıyan klüplerin iş görebilecek hale gelmesi için birleştirilmesine, ileride adedi (1000) i geçecek kapalı, açık sahalı, binası kendi malı olan nümune klüplerimizin ilkinin Edirnede kurulmasına karar verildi.

İçtimadan sonra evlerinde ziyaret

(Sonu 7 inci sayfada)

Çakırcalı Efe

Senelerce Koca Osmanlı İmparatorluğuna karşı koymuş bir adamdır. Onun harukulâde maceraları halk arasında hâlâ bir masal gibi anlatılır. Bu adam hakikaten müthiş bir eşkıya, bir cani midir? Yoksa onu bu harekete teşvik eden âmillerin de bu işte kabahati var mıdır?

MURAD SERTOĞLU'nun

Büyük bir itina ile hazırladığı ve her sahifası hakikat olan bir roman halinde yazdığı bu eşsiz ve heyecanlı eseri okuduğunuz zaman bu hükmü siz vereceksiniz

Pek Yakında Başlıyacağız

Bir Eski İstanbul Polis Müdürünün Hatıratı

Eski İstanbul Polis Müdürü Emekli Tümbay Halil Âşıroğlunun hatıraları

Bugün Başladık 4 üncüde

İngiliz Hariciye Nazırı Lord Halifaks

Türk-İngiliz Anlaşması

Amerika, Leh ve Yunan Gazetelerinin Neşriyatı

Vaşington, 16 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Amerikada neşredilen İstanbul telgrafları anlaşmanın ehemmiyetini tebarüz ettirmektedir. Şimdi bu hususta bir başmakale neşreden Associated Baltimores bunun Münih'tenberi ingiltere'nin en mühim muvaffakiyeti ve mihverin ittisaını menedecek en mühim tedbir olduğunu ve İngilterenin kendinin ve yeni müttefiklerinin vaziyetlerini çok takviye ettiğini ve anlaşma Türkiyenin o kadar değilse de İngilterenin muhtaç olduğu muaveneti temin ettiğini, haritanın Atatürk ve İsmet İnönü memleketinin ehemmiyetini gösterdiğini, Türkiyenin büyük kudreti askeriyesi sayesinde İngiltere; Mısır, Filistin ve Suriyeyi muhafaza edebileceğini, anlaşma İtalya'nın Akdenizdeki mesnetlerinden mütevellit tehlikeyi mühim mikyasta azalttığı gibi Bulgaristan ve Yugoslavyanın vaziyetlerine de tesir ve İngilterenin Rusya ile anlaşmasını teshil edeceğini, bunun yanında Rumanya - İngiltere anlaşmasının teferrüat kabilinden kaldığını yazıyor.

Waşington Star ise yine anlaşmanın ehemmiyetini kayıt ve Türkiye-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

İngiliz - Sovyet Temasları Henüz Netice Vermedi

Lord Halifaks Cumaertesi Günü Parise Gelerek Bu Mesele Etrafında Fransız Ricalile Görüşecek

Londra, 16 (A.A.) — Lord Halifax cumartesi günü Paris'e muvasalat edecektir. Nazır, öğleden sonra Daladier ve Bonnet ile birlikte İngiliz-Sovyet müzakereleri hakkında görüşeecktir.

Fransa'nın İngiliz ve Sovyet tezleri arasında bir anlaşma teklif ede-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Alman-İtalyan Askerî Paktı İmzalanıyor

Berlin, 16 (A.A.) — Alman siyasî mahfillerinde söylendiğine göre, B. Hitler, İtalya - Almanya askerî paktının imzası münasebetile 21 mayıs pazar günü İtalya hariciye nazırı Kont Ciano şerefine vereceği akşam ziyafetinde bir nutuk irat edecektir.

Romadan öğrenildiğine göre Kont Ciano Romadan cumartesi günü hareket edecek ve Berlinde üç gün kalacaktır.

Almanyanın Roma büyük elçisi, şimdiden Berline hareket etmiştir.

Pakt 22 mayısta imzalanacak

Berlin, 16 (A.A.) — Kont Cianonun 21-22 mayıs günlerini Berlinde geçireceği öğrenilmiştir. Milânda aktedilen paktı, 22 mayısta sabahleyin imza edilecektir.

İmzadan sonra verilecek öğle yemeğinde Hitlerin ve Kont Cianonun birer nutuk söyliyecekleri tahmin edilmektedir.

Tren Yolunda Ölü Bulunan Kadın

Bunun bir şapkacının ayrılmış genç karısı olduğu tebeyyün etti

Geçen ayın 29 uncu günü Samatya ile Etyemez şimendifer köprüsü altında; tren yolunda iki ayağile sol kolu kesilmiş olarak bulunan kadın cesedinin hüviyeti anlaşılmıştır. Zabıta, bunu Fatihte İskenderpaşa mahallesinde Tekke sokağında 15 numaralı evde oturan Hakkının manevî evlâdı ve tornacı Gabrisin karısı, evvelce kapalı çarşıda «Şık şapka» mağazasında çalışmış Madam Margerita isminde 27 yaşında bir kadın olduğunu tesbit etmiştir.

Bu genç kadın; bir müddettenberi kocasile ayrı yaşamakta bulunmuştur.

Memlekette Kesme Şeker Buhranımı Var?

Tüccar Şeker Şirketinden İstediği Kadar Kesme Şeker Alamıyor

"Yeni Sabah,, bir memleket meselesi saydığı bu işe el koymuştur, Ve Devamlı Neşriyatile büyüklerimizi tenvir etmeğe karar vermiştir

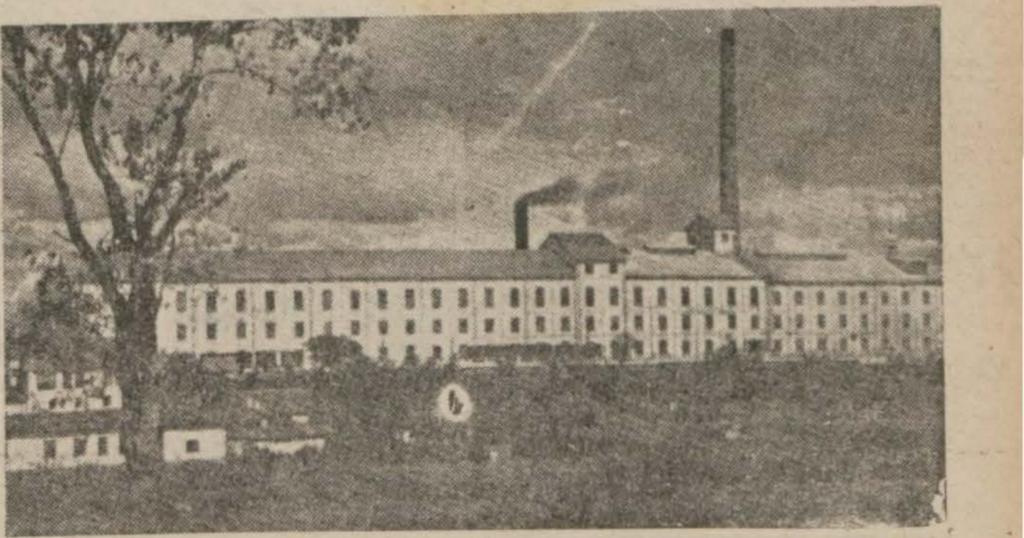

Alpullu şeker fabrikası (Yazısı 3 üncüde)

HER SABAH

Avrupa Harbe Mi Gidiyor?

Berlin ve Roma'dan gelen telgraf haberlerinde Danzig'de bir emri vaki yapılması ihtimalinden sık sık bahsedilmektedir.

Şehre seyyah kıyafetinde şu kadar bin Alman askeri sokulduğunu, Danzig'deki Leh millî müesseselerinin meçhul adamlar tarafından camlarının kırıldığını, Alman hücum kıtalarının Danzig caddelerinde bir geçid resmi yapacaklarını gene ajans telgraflarından öğreniyoruz.

Endişe veren ve içinde yaşadığımız huzursuzluk havasını biraz daha arttıran bütün bu haberlere rağmen Almanya'nın çıkanın başını koparacağını zannetmiyoruz.

Kanaatimizce, bütün bu meydan okumalar olsa olsa çok ileri giderek çıkmaza girmiş bir siyasetin zevahiri kurtarmıya matuf câli ihtilâçlarından başka birşey değildir.

İngiltere icabında harb etmeğe sureti katiyede karar verdikten sonra Avrupa'da harb ihtimali muhakkak ki yüzde yetmiş beş azalmıştır.

Dimyata pirince giderken evdeki bulguru tehlikeye düşürmiyecek kadar mihver devletlerinin basiret göstereceklerine hâlâ ihtimal verenlerdeniz.

A. CEMALEDDİN SARAÇOĞLU

Tefrika No 93 Yazan: *M. SIFIR*

Maceralar Peşinde

Arkadaşlarla Maltepe ve Kayış Dağında Dolaşıyorduk

Hoca Bekir, yine birşey yumurtlıyacağı sırada Yusuf Bey bir işaretle onu susturmuş ve:

— Kara Mehmet beni dinle. Şimdiden tezi yok. Arkadaşlarını al, son vapurla Üsküdar'a geç. Vereceğim kâğıdı Altunizade de Üçköşkler mevkiinde oturan (.....) Beye götür. O sizi gece hem misafir eder, hem de silâhınızı, yoldduğunuzu temin eyler. Yalnız şu sırada Şile yolu üzerinde dolaşmak tehlikelidir. Düşmanın bu havalide kuvvetli ve sık süvari devriyeleri gezdirdiğini biliyoruz. Alemdağında Ermeni köyile (Kaymaz) çiftliğinden ileri geçmeyiniz. O civarlarda hem korunur hem de geçinirsiniz. Bir de Çamlıcadan Alemdağına, Muhacirköy ve Dudullu yolile sakın gitmeyiniz. Oralarda da yine Hintli müfrezeleri var. Gece Küçük Çamlıcadan Uzunçayıra iner, Büyük ve küçük Bakkal köyleri arasında bir, iki gün eğlenirsiniz. O civarlarda sizi meşgul ve memnun edecek bir iki çalı kakıcı var. Geçen gün Erenköyüne inen Samandıralılardan iki kişiyi soymuşlar. Burada da fazla durmazsınız ve Bakkal köylerle Nerdiben köyü arasındaki yoldan uzaklaşır ve Kayışdağı ile Maltepe üzerindeki sırtların arasından dolaşarak, Büyük Baklal köyünün şarkından geçersiniz. Samandıra köyüne de uğramaksızın Kaymaza inersiniz.

Demiş, biraz harçlık ve bol nasihatle bizi yolcu etmişti.

O akşam, gece yarısına doğru Altunizadede (...) beyin köşküne varmış, serilen yataklarda derin bir uykuya dalmıştık. O gece ile ertesi günü de orada kalmıştık. İkinci akşam, ortalık iyice kararıktan sonra, (....) beyin verdiği mavzer filintalarını omuzumuza takmış, fişeklikleri sarmış yine encam ve âkibeti meçhul bir yola atılmıştık. Şimdi sizden saklamağa hiç te lüzum görmüyorum. Hepimiz de memnunduk hani. Hele Hoca Bekirle Hemşinli Nuri. Keklik gibi sekiyor, bülbül gibi ötüyorlardı. Sabaha karşı, Kayışdağının, Bakkal köyleri arasında uzanan yolu görebilecek bir sırtına varmış, fundalıklar içinde gizlenerek nöbetle uykuya dalmıştık. O günü oracıkta geçirmiş, ortalık kararınca indiğimiz yola yakın bir yerde de gecelemiştik. Fakat tesadüfün garip bir cilvesi olacak, değil aradıklarımızı, adam yüzü bile görmemiştik. Sabaha karşı yine eski yerimize dönmüş ve sinmiştik.

Şans, ikinci günümüzü de bize zindan etmişti. Tabur tabur yürüyüş yapan düşmanları seyrettirmişti. O günü de boş geçirmek beni ve bilhassa Mipavriliyi fena halde sinirlendirmişti. İkindi vakti bulunduğumuz yerden ayrılmak ve Yusuf beyin tarif ettiği yoldan Samandıra üzerine akmak aklıma gelmişti. Fakat, bizim Hoca Bekir hemen davranmış ve teklifime dil uzatmıştı:

— Gözünü seveyim Kara Mehmet, demişti. Bu da nereden aklına geldi şimdi. Ne kabahati var suracığın? Hava güzel, su bol ve iyi, hem de yakın. Eh dağarcığımızda çok şükür yiyinti de eksik değil. Hiç olmazsa bu günü ve geceyi de geçirelim burada. Hem kısmet dediğin aramakla bulunmaz ki. Nasip olunca Allah getirir o nesneyi adamın ayağına.

Nuri de Hoca Bekirden yana olmuş, gitmemek için binbir özür bulmuştu. Tuhaf değil mi, akıllı uslu sandığım Mipavrili de onlara uymuştu. Tabiî oracıkta kalmış, akşamı da bulmuştuk. Ortalık kararırken Hemşinli ayaklanmış, erzak dağarcığı ile su tulumunu omuzlamıştı. Fakat, ben yol üzerine inmeyi muvafık bulmuyordum. Gündüz Samandıra ve Sarı Gazi istikametlerine giden düşman kıtalarının yine bu yoldan döneceğini düşünüyor ve açıkçası bir hissi kablelvuku ile yola sokulmaktan ürküyor, çekiniyordum. Hoca Bekir, türlü türlü hokkabazlıklar yapıyor, yeşilliklerin üzerinde perende atıyor, bacakları havada elleri üzerinde yürüyor ve bütün bu hareketler arasında da:

— Kuzum Kara Mehmet, diyordu. Kırma bizi de inelim yol kenarına. Bu akşam içimden doğdu. Her halde ganice bir kısmet çıkacak karşımıza.

Fakat, ben muvafakat değil, bilâkis yerimizde kalmaya ısrar etmiştim. Mipavrili, gençleri memnun etmek için bir çare bulmuştu. Yerimizde kalmayı ve nöbetle yol kenarını beklemeyi teklif etmişti. İki delikanlının uygun

(Devamı var)

Bir Ceset Bulundu

Bunun çöp motöründen düşen bir amele olduğu anlaşıldı

Dün Kazlıçeşme ile Zeytinburnu arasında balıkcı Hakkı tarafından denizde bir cesed bulunmuştur.

Yapılan tahkikatta bunun ayın 2 inci günü 342 numaralı Rasim kaptanın idaresindeki Namazgâh çöp motöründen denize düşen 45 yaşlarında amele Halil oğlu Recep olduğu anlaşılmıştır.

Dört dilenci mahkûm oldu

Dün, Güllü, Nâhit, Kâmil ve Nuriye isminde 4 dilenci yakalanmıştır.

Sultanahmet birinci Sulh Ceza mahkemesi bunları, sekizer gün Belediye hizmetinde çalışmıya mahkûm etmiştir.

Limanda Balık Bolluğu

Bugünlerde limanda çok balık çıktığından bunların bir kısmı satılamıyarak tekrar denize dökülmektedir. Resimde denize dökülen istavrit balıkları görülmektedir.

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni Bütçe Ankaraya Gitti

Pazar günüde Vali ve muhasebe müdürü gidiyor

İstanbul Vilâyet ve Belediye bütçeleri Şehir meclisinden çıktıktan sonra bir memuru mahsusla Ankaraya gönderilmiştir. Pazar günü de Vali ve Belediye reisi yanında Belediye muhasebecisi Mumtaz olduğu halde bütçe hakkında izahat vermek üzere Ankaraya gidecektir.

Dövüşenlerle Yaralananlar

24 saat içinde şehrimizde tukabil 8 vak'a oldu

1 — Fatihte İskenderpaşa mahallesinde Öksüzler sokağında 24 numarada oturan Nazif oğlu Sami; evine su almak üzere gelen komşularından Sait kızı Nimeti dövmüş ve yakalanmıştır.

2 — Yine Fatihte «Taş han» da oturan seyyar sütcü Adem oğlu Hamza Uysal; Ali oğlu İsmail Fodom isminde biri tarafından dövülmüş ve yakalanmıştır.

3 — Boyacıköyünde oturan Salim oğlu Salih Turanı dövdüğü iddia olunan ayni evde mukim arkadaşı Hasan oğlu Hüseyin tutulmuştur.

4 — Fatihte İbrahimpaşa caddesinde temizlik yapan çöpçü Muhiddini; Avazköyü halkından 16 yaşında Ademin dövdüğü iddia olunmuş ve Adem yakalanmıştır.

5 — Tavukpazarında oturan Salih kızı Şeref aynı yerde ikamet eden seyyar koltukcu İbrahim oğlu İsmail tarafından dövüldüğünü söylemiş İsmail tutulmuştur.

6 — Beşiktaşta Şehit Ali caddesinde 99 numaralı evde oturan Abdülkadir Fostan ile Üsküdarda mukim Melâhat Tünel caddesinde dövüşmüşler ve yakalanmışlardır.

7 — Nişantaşında oturan Osman oğlu Mehmed Battal ile komşusu hamurkâr Kadri bir alacak meselesinden dövüşmüşler ve Kadri Mehmedi demirle başından hafifce yaraladığından yakalanmıştır.

8 — Drağman caddesinde oturan sabıkalı Mustafa oğlu Salih Çete sarhoşlukla Celâl Bütün ve Turhan Akçağla dövüşmüş ve bıçakla bacaklarından hafif surette yaralayarak tutulmuştur.

BELEDİYEDE:

Belediye hizmetçi meselesini halletliyor

İstanblu Belediyesi İktisat Müdürlüğü mühim bir mesele üzerinde etüdlerde bulunmaktadır. Bu İstanbulda bulunan müstahdem meselesidir. İstanbulda bulunan birçok müstahdem ve hizmetçiler hasta ve ahlâkî noksanlarla, malûl olduğundan Belediye İktisat Müdürlüğü bu hususiaki Belediye nizamnamesini sıkı bir şekilde tatbike karar vermiştir. Bu nizamnameye nazaran Belediye ve poliste birer sicilleri bulunacak ve bu suretle evlere hizmetçi olarak girmek istiyenler Belediyeye birer beyanname ile müracaat edeceklerdir.

Bilhassa bu vazifelere girmek istiyenlerin ahlâkî vaziyetleri polis tarafından çok iyi bir surette tesbit olunacaktır.

TAKVİM

17 Mayıs 1939 Çarşamba

Hicri: 27 Rebiülevvel 1358
Rumi: 4 MAYIS 1355

Ruzi hızır: 12

Doğu saati: 4,40
Öğle : 12,10 — İkindi : 16,07
Akşam: 19,22 — Yatsı : 21,12
İmsak : 2,34

Okuyucularımız Diyor ki:

Ceyhan telefona kavuşuyor

Mahabere ve Münakale Vekâleti P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

Gazetenizin 24/4/939 tarihli nüshasında intişar eden «Ceyhan telefon istiyor» başlıklı yazı münasebetile aşağıda yazılı malûmat ve izahatın verilmesi muvafık görülmüştür.

Şehirlerarası telefon devrelerile şehirler dahili telefon şebekeleri memleketin her bakımdan olan vaziyeti gözönünde tutulmak suretile tanzim edilmiş bulunan bir programa tevfikan yapılmaktadır.

Ceyhan telefon şebekesi de hükûmetçe musaddak bulunan işbu programın tayin etmiş bulunduğu sıra ve bütçe imkânları dahilinde vücude getirileceğinden bir müddet daha intizar zarurî bulunmaktadır.

Cinayet

Fenerde iki arkadaş birbirlerini vurdular

Dün gece saat 22 de Fenerde Haydar caddesinde 8 numaralı bakkal Salihin kulübesinde bir cinayet olmuştur:

319 doğumlu Ali oğlu Mustafa Yıldırım ile Aksaray Sofular caddesinde oturan Halil isminde iki arkadaş; birbirlerini bıçakla ağır surette yaralanmışlardır. İki yaralı da hastahaneye kaldırılmıştır. Bu kanlı hâdiseye sarhoşluğun sebep olduğu tahmin edilmektedir.

Soysuzun Marifeti

Soyadı Soysuz olan bir boyacı bir garsonu vurdu

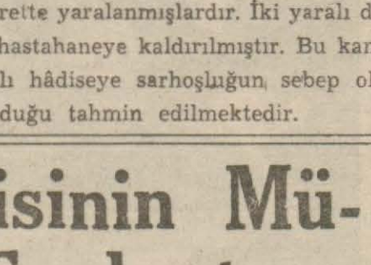

Kalyoncu kolluğunda Enveri yaralayan boyacı Ali Soysuz

Dün gece saat yarımda «Tarlabaşı» caddesinden geçmekte olan ve Pangaltıda «Vatan» kıraathanesinde garsonluk yapan İsmail oğlu Enver Akgül ile Kasımpaşada oturan kundura boyacısı Ahmed oğlu Ali Soysuz; bir kadın yüzünden yekdiğerile kavga etmişlerdir. Bu esnada Ali Enveri arkasından kundura bıçağı ile yaralamış ve yaralı hastahaneye kaldırılmıştır. Suçlu Soysuz yakalanmıştır!...

Şehir Meclisinin Münakaşalı Toplantısı

Prostun Mukavelesi Temdit olundu. Düşkünlerevinin İsmi Darülâcezeye Çevrildi

İstanbul Şehir Meclisi dün saat 15 de toplanarak ruznamede mevcut meseleleri münakaşa etmiştir.

Fakat ruznameden evvel Belediye Riyasetinden gelen iki tezkere okunmuştur. Belediye riyaseti bu tezkerelerden birinde Belediyeye ait harap binaların yıktırılarak ankazının ve arsalarının satılmasını ve bazı arsaların üzerinde de yeni binaların inşasını istemekte ve bunun için de Belediye bütçesinde ayrı bir varidat ve masarif faslının ihdasını istemektedir. Diğer tezkere ile de Adaları Güzelleştirme cemiyetine bir arsanın parasız olarak verilmesi istenmekte idi. Bu tezkereler kabul olunarak ait olduğu encümenlere havale olunmuştur.

Bundan sonra ruznamenin maddelerine geçilmiştir. Tereyağların imal ve satışı hakkında zabıtai belediye talimatnamesine bazı maddelerin ilâvesi uygun görüldüğüne dair Sıhhiye ve Mülkiye Encümenleri müşterek mazbatası okunmuştur.

Azalardan Derisi bakkallarda satılan tereyağların kâğıtlarda sarılı olarak satılıp satılmıyacağını sormuş ve buna müsbet bir cevap verilmiştir. Bundan başka tereyağ satan dükkânların dükkânlarında frijider bulundurulması da kararlaştırılmıştır.

Bundan sonra gazozların konuldukları şişelerin evsaf ve şeraiti hakkında zabıtai belediye talimatnamesinin 453 üncü maddesinin tadili hakkında Sıhhiye ve Mülkiye encümenleri müşterek mazbatası okunarak kabul olunmuştur.

Memba sularının satışa çıkarıldıkları kapların tâbi olacağı şerait hakkında zabıtai belediye talimatnamesinin bazı maddelerinin tadili uygun görüldüğüne dair Mülkiye ve Sıhhiye Encümenleri müşterek mazbatası okunmuş ve bazı münakaşalara sebep olmuştur.

Azadan biri riyasetten Taksim, Halkalı ve Kırkçeşme sularının kabili şürp olup olmadığını sormuş ve riyaset namına verilen cevapta bu suların Belediye tarafından kontrol edilemediğini, pis olduğunu, binaenaleyh Belediyenin bunları tekeffül edemiyeceğini söylemiştir. Bunun üzerine mazbata reye konulmuş ve kabul olunmuştur.

Şehircilik mütehassısı Prost ile yapılan mukavelenin bir sene müddetle temdidi hakkında Bütçe ve Kavanin Encümenleri müşterek mazbatası okunmuştur. Belediye imar Müdürü Hüsnü, Prostla yapılan mukavele hakkında malûmat vermiş ve mukavele mucibince Prost'un senede iki defa ikişer ay İstanbulda kalacağı ve yeni mukavele müddetinin iki sene olduğunu söylemiştir. Prost, geçen senelerde, Beyoğlu, İstanbul nazım plânlarını ikmal etmiştir. Üsküdar ve Kadıköyün nazım plânı taslak halindedir. Bunların meclisin teşrinisani toplantısında sevkolunacağı tahmin olunuyor Bundan başka Florya, Mecidiyeköy, Dolmabahçe, Beşiktaş, Şehzadebaşı, Halıcıoğlu, Fenerbahçe, Üsküdar iskele meydanı, Bebek - İstinye yolu tatbik plânları yapılmıştır. Bunlar Nafıa Vekâletindedir.

Verilen izahat üzerine mazbata ekseriyetle kabul olunmuştur.

Ruznamenin son maddesini teşkil eden Düşkünlerevinin «Darülâceze» «İçtimaî yardım yurdu» olarak isimlendirilmesi hakkında Mülkiye Encümeni mazbatası okunmuştur. Bu mazbata bir çok itirazlara ve münakaşalara sebep olmuştur.

Neticede azanın birçoğu Darülâceze isminin tekrar verilmesini istemiş, bu ekseriyetle kabul olunmuştur.

Şehir Meclisi bundan sonra bugün tekrar toplanmak üzere dağılmıştır.

POLİTİKA

Fransa ve İngilterenin siyaseti

Fransa ile İngilterenin Avrupadaki siyaseti son günlerde M. Daladier'in ve M. Chamberlain'in irad etmiş oldukları nutuklar ve giriştikleri diplomasi faaliyetlerile tebeyyün etmekte ve hep ayni istikamette yürümekte olduğunu göstermektedir. Fransızlarla İngilizlerin bu siyasette nazarda tuttukları nokta Avrupada iki siyasî yolun intihap edilebileceği hakkındaki kanaattir. Filhakika Avrupada ya teşriki mesai yapılacak ve yahut da bir taraflı bir hâkimiyet tesis edilecektir.

Fransızlarla İngilizler mevcut statükonun muhafazası ve herhangi iktisadî ve siyasî muvazenesizlikleri sulh yolile hal yolunu tuttuklarından, onlar daha ziyade müşterek bir teşriki mesai faaliyeti istilzam edecek bir vaziyet almak arzusundadırlar. Ve bu fikri takviye için de, hadisatın gösterdiği seyir karşısında, icabında bütün kuvvetlerile, Avrupa kıt'asında istiklâl ve mülkî tamamiyetleri, siyasî muvazenenin idamesi ve umumî sulh havasının muhafazası için zarurî olan devletlerin hâkimiyetlerine halel iras edecek her türlü tecavüze karşı koymağı da en hayatî bir unsur olarak telâkki etmektedirler.

Son seneler zarfında dahilî muvazenesizliğinin haricî siyasetteki menfî tezahürüne şahit olan Fransızlar, maruz kaldıkları tehlikeyi anlıyarak, dahilî kalkınmalarla bunun önüne geçmeğe çalışmışlardır. Ve bu arada, beyinlerindeki bazı ayrı düşünüş tarzlarını bir tarafa bırakarak Paris ile Londra, ciddî ve açık teşriki mesaiyi hayatî menfaatleri bakımından lüzumlu görmüşlerdir.

Yalnız bu iki devletin bu tarzda birleşmesi, diğer siyasî zümre tarafından, aleyhlerine çevrilmiş bir kombinezon mahiyetinde görünmektedir. Fakat resmî bir mahiyet almadan da, Alman - İtalyan fiilî ittifakı için de diğer taraf ayni iddiaları serdedemez mi? Bunu beyana, Berlin - Roma mihverinin ne kadar hakkı olabilirse, mümasil iddiaları beyana, Paris - Londra bloku devletlerin de ayni derecede hak ve salâhiyetler vardır. Bu mesele karşılıklıdır ve mütekabil faaliyetlere istinat etmektedir.

İşte bu fikirleri, her iki devletin mes'ul adamları mütemadiyen nutuklarında izah ve tafsil etmektedirler. Ve bugün mutad olduğu veçhile, birleşik siyasî kütlelerin başında hareket eden devletlerle diğer alâkadarların sözleri ve hattı hareketleri hep aşağı yukarı ayni mealdedir ki bu keyfiyet te, aralarında sıkı bir tesanüdü ve görüş birliğini müşahede ettirir, ve beyinlerindeki temasların daimî bir şekil aldığını gösterir.

İngiltere bu vâdideki siyasetini inkişaf ettirirken, mütemadiyen üzerinde durduğu bir nokta, demokratik devletlerin diğer devletlere karşı herhangi bir tecavüzî fikir taşımadığını izahtır. İngilizlerin, Almanyayı tahrik etmek, Berlinin meşru taleplerini örtmek ve hele harp için birleşmek yolunu intihap etmek tarikini asla düşünmediklerini İngiliz Başvekili müteaddit nutuklarında beyan etmiştir. Fakat buna rağmen Londranın takındığı tavır, devletlerin yekdiğerini teakup ederek ortadan kalkmasına karşı kollarını kavuşturarak artık seyirci kalamıyacağını da, diğer devletlere göstermektedir.

İşte demokratik mehafildeki geniş ve münkeşif faaliyetler bu noktadan çıkar.

İngiltere, işte bunu karşı tarafın zihnine yerleştirmeğe çalışırken, sulh yolunda müzakerelere açık kapı bırakmak ve herhangi ihtilâf unsurlarını yenmeğe çalışmakla umumî siyasette büyük bir rol oynamakta ve Fransa da bu role tamamile ittiba etmektedir.

Dr. Reşad SAGAY

SON HABERLER

Yugoslav Kral Naibinin Roma Seyahati

Romada Hiç bir Anlaşma İmzalanmadığı Temin Ediliyor

Belgrad, 16 (A.A.) — «Havas» Belgradın iyi malûmat alan mahfelleri, Naibin İtalya seyahatinde her ne mahiyette olursa olsun yeni hiç bir anlaşma aktedilmediğini ve bu hususta bazı yabancı gazetelerde intişar eden kombinezonların tamamen hayalî olduğunu kaydediyorlar.

Naible Markoviç'in İtalya'da yaptıkları temaslar münhasıran Belgrad anlaşmalarile esasen tesis edilmiş olan dostluk münasebetlerinin takviye ve tasrihine matuf bulunmuştur.

Yugoslavyanın İtalya'yı alâkadar eden diğer dış münasebetlerine gelince, bu münasebetler değişmez bir şekilde aşağıdaki iki prensip üzerine müesses bulunmaktadır.

Yugoslavyanın her türlü muhalif ideolojik veya stratejik bloklar haricinde kalmak hususundaki arzu ve azmi ve kendisini diğer Balkan devletlerine ve bilhassa Rumanyaya bağlıyan taahhütlere kayıtsız ve şartsız riayeti.

Zagrepte çıkan yarı resmi Novosti diyor ki:

Naip ve İtalyan devlet adamları sadeec esasen aramızda mevcut olanı derinleştirmeğe ve tamamlamıya çalışmışlardır. Yeniden küçük birşey yapmak daha tasavvur edilmemiştir.»

Türk - İngiliz Anlaşması

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

nin rolü harp halinde hesap edilmiyecek kadar mühim olduğunu izah etmektedir.

Atina, 16 (A.A.) — Türk - İngiliz müşterek deklârasyonu hakkında tefsiratta bulunan Messager d'Athenes gazetesi diyor ki:

«Londra ve Ankara hükûmetlerinin müşterek deklârasyonu ile Türkiye başvekilinin bu deklârasyonu teşrih eden nutku, iki devlet arasında pek yakında imza edilecek olan anlaşmanın gayesini tamamen aydınlatmıştır. Halle muhtaç olduğu bildirilen teferrüat, anlaşmanın tam bir vuzuh ve icazla tarif edilmiş olan barış ve iyi niyet esasını değiştirmiyecektir.

Türk - İngiliz anlaşması barışa, bu istikamette hiç bir müvazi hareket imkânını bertaraf etmiyen kuvvetli bir hizmettir. Yegâne hedefi Doğu Akdenizinde ve Balkanlarda nizam ve sükûn ve büyük temennisi de bu nizam ve sükûnun bütün Avrupada muhafaza edilmesi olan Yunan efkârı umumiyesi için anlaşmanın başka bir manası yoktur. Bu temenni, mücerret bir temenni değildir. Avrupa'da bütün milletlerin ve bütün hükûmetlerin temennileri barışa doğru müteveccihtir.»

Elefteron Vima gazetesi yazıyor:

«İngiliz - Türk müşterek deklârasyonu barışın milletler istiklâlinin takviyesine müessir bir hizmettir. Bu bakımdan gayretlerini barışın tarsini yolunda sarfeden bütün dünya milletlerinin bu deklârasyonu geniş nefes ve sevinçle karşılamış olmaları pek tabiidir.»

Proiya gazetesi yazıyor:

«Türk - İngiliz müşterek deklârasyonu Doğu Akdenizinde barışın tarsini için fevkalâde ehemmiyetli bir hâidsedir. Yunan efkârı umumiyesi İngiliz - Türk anlaşmasını barışın muhafazası hakkındaki umumî gayrete kıymetli bir yardım olarak memnuniyetle karşılamaktadır.»

Katimerini gazetesi yazıyor:

«Türk - İngiliz anlaşması hiç bir kimsenin aleyhine müteveccih değildir. Anlaşma münhasıran beynelmilel barışın muhafazasını istihdaf eylemektedir. Ayni günlerde diğer salâhiyettar şahsiyetlerin de her tarafta barışın muhafazası lüzumunu kaydetmeleri mesut bir tesadüftür. Bu suretle İngiliz - Türk anlaşmasının metni lüzumu veçhile tebarüz etmektedir. Barış arzusu umumîdir ve bu da vaziyetin normal istihalesi için yegâne garantidir.»

Diğer gazeteler de buna benzer tefsirler neşretmektedirler.

Varşova, 16 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Bütün gazeteler, Başvekilimiz Dr. Refik Saydamın Türk - İngiliz anlaşması hakkındaki nutkunu nakleylemekte ve bu nutkun B. M. Meclisince müttefikan tasvip edildiğini memnuniyetle kaydetmektedir.

Gazeteler, bilhassa, bu anlaşma ile alâkadar olarak İtalyanın Akdenizdeki vaziyetinin müşkülâtını da tasrih eylemektedir.

Gazeta Polska, Türk - İngiliz anlaşmasının Avrupa merkezlerindeki akisleri hakkında Paris, Berlin ve Roma hususî muhabirlerinin telgraflarını da neşreylemektedir. Bu telgraflara göre, Pariste hudutsuz memnuniyet mevcuttur. Paris matbuatı, bazı fedakârlıklar mukabilinde Fransızların da yakında bu ittifaka dahil olacağını, maamafih İngiliz - Fransız dostluğu münasebetile şimdiden İngiliz - Türk ittifakından istifade edeceğini yazmaktadır. Berlinde efkârıumumiye şaşkın, matbuat kızmış bir haldedir. İtalyan mahfilleri ise, bu ittifakı fevkalâde bir hâdise olarak görmekte ve İtalyanın çemberlenmesi suretinde mütalea eylemektedir.

Goniec Warszawski gazetesinin Belgrad muhabiri, Türk - İngiliz ittifakının Balkanlarda İtalyan nüfuzuna bir mania teşkil edeceği için Yugoslavyada meserretle karşılandığını, İtalya ile iyi geçinmeğe mecbur bulunan hükûmetin mihvere karşı bitaraf kalmağa çalışacağını bildirmektedir.

Ayni gazete, Türk - İngiliz itilâfı sayesinde, İngilterenin Rumanyaya verdiği teminatın nazarî kalmaktan kurtulduğunu da tebarüz ettirmektedir.

Kurjer Czerwany gazetesi, ittifakın Almanya için mühim bir mağlûbiyet teşkil ettiğini söylemektedir. Zira boğazlar son derece mühimdir. Türk - İngiliz ittifakının Balkanlarda da mühim tesiri olacağı, Bulgaristan mihvere girmekten vaz geçecek, Yunanistan ve Yugoslavya kuvvetlenecek demektir.

Warzawski Narodny gazetesi, itilâfın müşterek emniyet zincirinde ehemmiyetli bir halka, Almanya ve İtalyanın cenubu şarkî Avrupadaki istilâlarına mühim mania teşkil edeceğini, Almanyaya Asya yolunu kapadığını, on iki adalar için ehemmiyeti olduğunu, İngiliz - Sovyet müzakerelerini teshil edeceğini, Tuna yolu ile inecek Alman emellerine set, mutaarrıza karşı durmak siyasetine esaslı mesnet teşkil eylediğini yazmaktadır.

Dantzigde Hitlercileri resmigeçidi

Dantzig, 16 (A.A.) — Dün Dantzigdeki Hitlerci teşekküllerin geçit resmi tahmin edildiği kadar mühim bir mahiyet arzetmemiştir. Geçide hücum ve muhafız kıtalarından 800 kişi iştirak etmiştir. Şehirde tam bir sükûnet hüküm sürümüştür.

Fransız Başvekilinin Nutku

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

hüsnüniyetle tamir edilemiyecek bir haksızlık artık kalmamıştır.

Fakat muahedeler aleyhinde doğru bir prensipten hareket eden aksülâmel nihayet bir tehdid, bir ihafe şeklini aldı ve müdafaaları binnisbe zayıf küçük milletleri esaretle tutmak istidadlarını gösterdi. Cihan efkârı umumiyesi bugün geçirilen siyasi buhrandan onların politikasını mes'ul tutuyor.

Eğer mihver devletleri en salâhiyetli şefleri ağzından temin ettikleri sulh ve müsalemet politikasında samimî iseler ortadaki bu yanlış anlaşmaya cidden yazıktır. Çünkü mihverin kendisine düşman zannettiği ve ona göre tedbir almak lüzumunu ileri sürdüğü devletlerin biri olan Fransa işte başvekili ağzından harbin mânasızlığı, lüzumsuzluğu ve hattâ faydasızlığı hakkında bu kadar kat'î beyanatta bulunuyor. M. Daladier'nin ifadeleri arasında harbin hiçbir meseleyi halletmiyeceği hakkındaki kanaati herkesi bu fikir etrafında toplamağa kifayet edecek kadar bedihî ve doğrudur. İngilterenin de mihver devletleri aleyhinde bir emel beslemesi aklın alacağı bir iş değildir. Hattâ İngiltere başvekilinin icap ederse Almanyaya teminat verebileceği yahut mütekabil teminat teati olunabileceği hakkındaki sözleri kâfi derecede sarihtir.

Demokrasi devletlerinin sulh lehinde bu kadar açık ve kat'î surette mevki almaları, Berlin - Roma mihverini onları bir imtihandan geçirmeğe ve samimiyetlerini anlamak için bir konuşma tecrübesine girişmeğe sevkedemiyecek kadar da kıymetsiz midir? Berlin - Roma eğer dünya efkârı umumiyesine biraz kıymet veriyorlarsa kendi haklarında ihtimal ki haksız olan bir şüpheyi silmek için bu tecrübeye teşebbüs mecburiyetindedirler.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Fon Papen Gitti

Alman büyük elçisi Fon Papen dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Memleketine gitmek üzere mezuniyet alan büyük elçi, dün geceki ekspresle şehrimizden Berline hareket etmiştir.

İkramiye kazanan Mısır Tahvilleri

Kahire, 16 (A.A.) — Yüzde 3 faizli ve ikramiyeli Mısır kredi Fonsiye tahvillerinin dünkü çekilişinde:

1903 senesi tahvillerinden 661054 numara 50,000.

1911 senesi tahvillerinden 257730 numara 50,000 frank ikramiye kazanmışlardır.

Polonya milli müdafaa Nazırı Pariste

Paris: 16. (A.A.) — Polonya milli müdafaa nazırı yanında iki Kolonel olduğu halde gayri resmî bir ziyaret için dün sabah Parise gelmiş ve garda Gamelin ile Polonyanın Paris büyük elçisi tarafından karşılanmıştır.

Haval adalarında zelzele

Hilo, (Hawai) 16 (A.A.) — Bütün Hawai adalarında dün şiddetli bir zelzele olmuştur. Hilonun evleri hafif surette hasara uğramıştır. Sarsıntı, 20 saniye sürmüştür. Bir kaç dakika sonra daha hafif geçen bir zelzele daha olmuştur.

Eksperlere nazaran zelzelenin merkezüstü faaliyette bulunan dünyanın en büyük volkanı olan Kilanea'ya takriben 20 kilometrelik bir mesafededir.

Suriye hükûmet buhranı

Şam, 16 (A.A.) — Reisicümhur, istişarelere başlamıştır. Mumaileyh meclis reisi Fares Khuriyi kabul ederek Bukhari kabinesinin verdiği istifanameyi tevdi etmiştir.

İstifanamede hükûmet programının tatbiki ve bilhassa 1936 tarihli Fransız - Suriye istiklâl muahedesinin tasdiki imkânı görülmediği kaydedilmektedir.

Memlekette Kesme Şeker Buhranı mı Var?

İstanbul, Anadolu ve Karadeniz şeker tüccarları on beş gündenberi şeker şirketinden istedikleri miktarda kesme şekeri alamadıklarından müştekidirler. Anadolunun muhtelif yerlerinden gelen tüccarlar, günlerdenberi kesme şeker almak için müracaat ettikleri halde, şirket, kendilerini bu gün yarın diye savsaklamaktadır. Ve bu muamele böylece temadi etmektedir.

Şirketin memleket ihtiyacını çok iyi bilmesine rağmen gününde ve zamanında lâzım gelen istokları bulunduramamasından memleketin muhtelif yerlerinde kesme şekeri yerine toz şekeri kullanılmağa başlanmıştır. Yani bu gün yurdun muhtelif mıntakalarında maatteessüf bir kesme şekeri buhranı vardır.

Bu vaziyet karşısında İstanbulda yüz kilosu normal zamanlarda toptan 28,10—28,20 lira arasında satılan kesme şekerleri bu gün 29, 29,5 liraya satılmaktadır ki bu suretle husule gelen beher bir vagonda 100 ilâ 150 liralık farkı müstehlik ödemektedir.

Daha bir kaç gün kesme şekeri gelmiyecek olursa bu fiyatların daha ziyade artması muhtemeldir. Bu gün memleketimizde şeker işleri bir elden idare edildiğine göre, şeker tüccarları hariçten şeker ithal edememekte ve tabiatile yersiz buhranın mes'uliyeti şeker şirketine tevecüh etmektedir.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre cihan şeker piyasası son birkaç ay zarfında yüzde 60, 70 derecesinde yükselmiştir. Eğer şeker şirketi hariçten getirmek iztirarında kaldığı şeker miktarını vaktile tedarik etmemiş ise bu gün alacağı şekerlere yüzde 60, 70 derecesinde bir fiyat farkı ödemek ve böylelikle ayni nisbet dahilinde harice döviz çıkarmak mecburiyetinde kalacaktır ki, bu da millî iktisat bakımından her halde memleketin nef'ine bir netice vermiyecektir.

Bu vaziyet karşısında bir memleket meselesi sayabileceğimiz bu sun'i şeker buhranının hangi sebeplerden doğduğunu incelemeğe karar verdik ve salâhiyettar şeker tüccarları ile müteaddit mülâkatlar yaptık.

Bu mülâkatlardan edindiğimiz kanaat şeker işlerinin maatteessüf pek üstünkörü ve görgüsüzce idare edildiği merkezindedir. Müzminleşmek istidadını gösteren sun'i buhranın bütün elemanlarını büyük lerimizin nazarı ittilâlarına arzediyoruz:

Kendisine ilk müracaat ettiğimiz İstanbulda, tuzcularda (3-5. nu maralı mağazada zahire ve şeker tüccarlarından Eşref Akatlıya sorduk:

— Memlekette bir kesme şekeri buhranından bahis ve şikâyet ediliyor. Böyle bir buhran var mıdır?

— Maatteessüf buhran mevcuttur. Günlerdenberi istediğimiz miktarda şirket kesme şeker veremiyor. Gerek mağaza ve gerekse taşra müşterilerimizin siparişlerini de bu sebeple gönderemiyoruz. Taşrada da kesme şekeri buhranı başlamıştır.

— Taşra tabirile hangi mıntakaları kasıd buyuruyorsunuz?

— Müşterilerim Marmara havzasile Karadeniz sahilindeki şehir ve kasabalar tüccarları olduğuna göre bütün bu mıntakalara kesme şekeri gönderemiyorum.

— Bu kesme şekeri buhranı fikrinizce neden ileri geliyor?

— Memleket dahilindeki dört şeker fabrikamız bu sene ancak 43000 ton şeker istihsal edebilmiştir. Memleketin ihtiyacı ise 100 ilâ 110 bin ton arasında olduğuna göre fabrikalarımızın istihsalâtı ihtiyacın ancak yüzde kırkını karşılıyabilmiştir. İhtiyacımızın mütebakisi olan yüzde altmışı ise hariçten tedarik etmek iztirarı hasıl olmuştur.

Şeker işleri memleketimizde bir elden idare edildiğine göre ithaline mecbur olduğumuz altmış bin ton şekeri de şeker şirketinin getirtmesi lâzımgelirdi. Anlaşıldığına göre, şirket bu ihtiyacı gözönünde tutarak tedarikli davranamamış, vaktile şeker alıp memlekete ithal edememiştir. Bu günkü buhran işte bundan doğmuştur.

— Şeker fabrikalarımızın senevî normal randımanı nedir?

— İyi çalışılmak ve pancar zereden köylüler memnun edilmek şartile bu günkü vasıtalarile senevî dört fabrika 100 ilâ 120 bin ton şeker istihsal edebilir ki bu da memleket ihtiyacını karşılar. Nitekim Alpullu şeker fabrikasının, hususî ser mayelerle çalıştığı senelerde, bir sene içinde kırk bin ton şeker istihsal etmiş bulunması da yukardaki iddiayı isbat edebilecek en bariz delildir.

Yarınki nüshamızda diğer bir şeker tüccarı ile yaptığımız mülâkatı neşredeceğiz.

İngiliz-Sovyettemasları Henüz Netice Vermedi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ceği öğrenildimiştir. Bu anlaşmada derpiş edilen noktalar şunlardır:

1 — Sovyetler esasen Fransa ve İngilteer tarafından garanti edilmiş olan komşularını garanti edeceklerdir.

2 — Sovyetler Birliği Fransa ve İngiltere tarafından garanti edilmemiş olan memleketlere karşı giriştiği taahhütler yüzünden bir harbe giriştiği takdirde Londra ile Paris Sovyetler Birliğine yardım etmeyi taahhüt edeceklerdir.

Mevzuu bahsolan garanti edilmemi devletlerin Baltık memleketleri olduğu öğrenilmiştir.

İngiltere cevap hazırlıyor

Londra, 16 (A.A.) — Resmî mahfeller, son İngiliz tekliflerine, Sovyetler tarafından verilen cevabı tetkike devam etmektedirler. Öğrenildiğine göre, İngiltere hükûmeti pek yakında ve büyük bir ihtimalle Cenevre içtimaından evvel cevabını bildirecektir.

Lord Halifax, bu sagah Chamberlain ile görüşmüştür. İyi haber alan mahfellerde söylendiğine göre, hükûmet, İngiliz - Sovyet müzakerelerinin bir an evvel intaç edilmesine gayret edecektir.

Söylendiğine göre hükûmet, Moskova'nın cevabını müzakerelerde ileri doğru atılmış bir adım addeylemektedir.

İngiliz gazetelerinin görüşü

Londra, 16 (A.A.) — Bu sabahki İngiliz gazeteleri, İngiliz - Sovyet müzakerelerinin ölü noktaya geldiğini, Sovyetlerin İngiltereye verdikleri cevapta Rus - Fransız - İngiliz ittifakı yapılması ve bu garanti sistemine baltık devletlerinin de ithal edilmesi hakkındaki ilk tekliflerinde israr ettiklerini ve bundan başka derhal genel kurmay temasları yapılmasını da istediklerini yazıyorlar.

Daily Telegraph gazetesi, bir çıkmaza girilmiş olduğunu kaydetmekle beraber Fransız tavassutundan bir netice çıkmasını ümit eylemektedir.

Times diyor ki:

«Sovyet hükûmeti pek memnun gözükmüyor. Moskova, Avrupa sulhunun müdafaası için yeni taahhütlere girişmeden evvel Fransız - Rus-İngiliz üçler ittifakının akdini istemektedir.»

News Chronicle, üçler paktının yapılması hakkında Fransa'nın İngiltere ve Rusyaya bazı tekliflerde bulunmuş olduğunu yazmaktadır.

Daily Mail, İngilterenin Rusya ile ittifak yapamıyacağını, çünkü bunun Japonya, İspanya ve Portekiz üzerinde fena tesirler yapacağını kaydeylemektedir.

Daily Herald, İngiliz teklifleriyle Rus cevabının iki memleket arasında henüz çok ciddî görüş farkları bulunduğunu tebarüz ettirmekte olduğunu yazıyor.

Şimdilik Bu kadar!...

Denze Dökülen Balıklar

Bu, eski bir hikâyedir. Her sene muhtelif mevsimlerde tekerrür eder. Boğazın ve Marmaranın cömert sularından zaman zaman o kadar çok balık çıkar ki, nüfusu bir milyona yaklaşan koca şehir, lezzet itibarile dünyada misilsiz olan bu lüferler, uskumruları yiyemez ve bu mavnalar dolusu leziz balıklar, İstanbulun çöpleri gibi Halicin bulnık sularına yeniden hemcinslerine, bu sefer yem olmak üzere atılır.

Denize atılmak yalnız balıkların başına gelen bir felâket değildir. Çok defalar başta kavun, karpuz olmak üzere birçok meyvalar da ayni âkibete uğrarlar. İstanbula ihtiyacı nisbetinden fazla gelen bu meyvalar dura dura çürümiye yüz tuttu mu bir sabah topyekûn Halicin kucağına atılır. Bu kavun, karpuz yığınları, çok defalar Haliçte mavnaların teşkil ettikleri ada gibi adacıklar bile vücude getirir.

Ben bu gibi hâdiselerle karşılaştığım zamanlar, aklıma derhal fakir halk tabakaları gelir. Kimbilir, mavnacıların kan ter içinde kürek kürek denize döktükleri bu uskumrular, kaç zavallının, kaç açın midesini doyurabilir, kaç yoksulun kuru ekmeğine emsalsiz bir katık olabilir, diye düşünürüm.

İstanbul'un ihtiyacı muayyendir. Fazla balık çıktığı zaman bunun bir kısmının istihlâk edilemiyerek atılacağı evvelden anlaşılır. Bu miktar, Balıkhanede ayrılsa da parasız veya çok ucuz bir fiatla İstanbulun kenar işçi, fakir halk tabakalarının istifadelerine arzedilse ne kadar büyük bir iyilik yapılmış olur. Ayni şekilde kavun, karpuz ve diğer meyvalardan da pekâlâ bu şekilde istifade mümkündür.

Birkaç kabzımalın veya tüccarın yersiz ve hasis endişelerine kapılıp Allahın bize gönderdiği nimetleri tepmiyelim, denize dökmiyelim. Günahtır!

MURAD SERTOĞLU

Parti Meclis Grupunda

Ankara, 16 (A.A.) — C. H. Partisi Meclis Grupu (16-5-1939) saat 15 de reis vekili Hilmi Uran'ın başkalığında toplandı

Söz alan Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu, geçen haftaki beyanattan sonra siyasetimizin takip ettiği seyri izah etmiş ve bazı hatiplerin suallerine cevaplar vermiştir.

Umumî heyetçe tasvip edilen bu beyanatı müteakip ruznamede müzakere edilecek başka madde kalmadığından celseye nihayet verilmiştir.

İtalyan gazetelerinin mütaleaları

Roma, 16 (A.A.) — Popolo di Roma gazetesi, Duçe'nin, nutku hakkında tefsiratta bulunarak ezcümle diyor ki:

«Vaziyetler kat'î olarak tesbit edilmiştir. Şimdi harp olursa, bunun mes'ulü büyük demokrasiler olacaktır. Dantzig meselesile Alman müstemlekeleri, Tunus, Cibuti veya Süveyş meseleleri Avrupa vaziyetini vahimleştirmiş değildir. Bu vaziyet, yalnız yıkılan Versay sisteminin yerine konulmak üzere Alman ve İtalyan aleyhtarı yeni bir blok tesisi hakkındaki teşebbüslerle vahimleşmiştir. Duçe, mihverin barış arzusunu sarih surette gösterdi. Mihver şimdi intizar halindedir ve harp olup olmıyacağı hakkında karar vermek, Paris ve Londra'ya ait kalmaktadır.»

Messajero gazetesinden:

«İtalya, her ihtimale karşı tertibat almıştır ve artık hiç bir şeyden korkusu yoktur. Demokrasilerin çemberleme politikası harbe bu demokrasilerin sebebiyet vermek istediğini göstermektedir. Bu demokrasiler çemberleme siyasetinden vaz geçsinler, mükemmel anlaşma imkânları mevcut olacaktır. Avrupa ve Avrupa haricî meselelerin tetkiki başlamıştır. Bu meseleler, barış yolile de olsa, tarsıbal bulacaktır.

TİLKİ DİYORKİ

Sütunlarda Geziler

Avrupa'nın siyasî durumu arap saçına döndü döneli ben Tilki kölenizin papucu da dama atılıverdi. Daha buhranın ilk sarsıntılarında tahrir müdürü iri gözlükleri arkasından müstehzi gözlerini süze süze:

— Haydi bakalım Tilki kardeş, demişti, tası tarağı topla, Ajans telgraflarını, iç ve dış haberlerini, tefrikaları koyacak yer bulamıyorum. Dünyada gene buram buram kan kokusu başladı. Alevler saçan, bombalar yağdıran nutuklar nam ve hesabına senin köşeni siyaset ve haberler kısmına ilhak ediyorum.

Bu karakuşî ilhak kararına ne diyebilirdim? Milletler meclisine, Lâhey adalet divanına başvurmakta ne mâna vardı? Çekoslovakya ile Arnavutluğun akıbetlerini düşününce halime bin kere şükretmek lâzım geliyordu. Çünkü hiç olmazsa benim postum elden gitmemişti. Ben de boynumu büktüm, kuyruğumu yanıma kıvırdım, olanı biteni tetkike koyuldum.

Vekayii ibret aynasından seyretmek bana insanların Tilkilikte beni gölgede bırakacak kadar ileri gitmiş olduklarını öğretti. Hattâ Kurt biraderin dediğine göre hunharlıkta da öyle imişler ve papağana inanmak lâzım gelirse onu bile taklid eden insanlar varmış.

Lâfın kısası bu inziva ve uzlet saatlerini boş geçirmedim, insanları tetkik ettim, siyaseti inceledim ve pek çok şeyler öğrendim. Binaenaleyh tahrir müdürü:

— Tilki kardeş, siyaset nam ve hesabına politikaya ilhak ettiğim köşeni sana iade ediyorum; Tilkiliklerine başlıyabilirsin. Vazifen gündelik gazetelerin tetkiki olacaktır!... dediği zaman Tilki kalbi olmakla beraber insanlarınkinden biraz daha gillügüşsüz olan kalbimde tac ve tahtına tekrar kavuşan mahlû bir imparatorun sevincini duyarak köşeme geçiyorum:

Tan — Sevincimizi izhar etmek hakkımız değil midir?

Tilki — Âmenna hakkındır; hakkındır amma sevincini pek acayip bir tarzda izhar ediyorsun da arkadaşlar ondan gocunuyorlar.

Akşam — Suyun metre mikâbı 16 kuruşa çıkarıldı.

Tilki — Cenabıhakka bin şükret, gene insaf etmişler. Ya 26 kuruşa çıkarsalardı!..

Son Posta — Bir Alman - Leh harbi patlarsa Lehistan'ın vaziyeti ne olur?

Tilki — Şu silâhlanma hızma bakılırsa yalnız Lehistan'la Almanya'nın değil bütün dünyanın vaziyeti berbad olur.

Akşam — Ademi tecavüz paktı.

Tilki — İşit te inanma azizim.

Son Telgraf — Bu işi anlıyamadık, anlıyan varsa parmak kaldırsın!.

Tilki — Bu kadar basit şeyleri anlamazsın, sonra bir de kendini dünyanın en açıkgözü sayarsın. Bunda anlaşılmıyacak ne var? Amerika'daki Türkiye paviyonunda dişi Yeniçeri kıyafeti nümuneleridir o gördüğün kızlar.

Son Posta — Makineli haşerat.

Tilki — Desenize ki haşerat ta motörize bir halde...

Son Telgraf — «Tan» ve «Cümhuriyet» gazeteleri makul ve salim yola girdiler.

Tilki — Bu işi de tabiî sana borçludurlar değil mi? Eksik olma.

TİLKİ

Bır randevücü kadın yakalandı

Şişlide gizli randevuculuk ve fuhuş yapan Cemile isminde bir kadın yakalanarak dün Adliyeye teslim olunmuştur.

Hal meselesi

İstanbul Belediyesi hal vaziyesile daha yakından meşgul olmaktadır. Bu arada ayni cins mal satan esnafın birer grup halinde toplanırılması kabul olunmuştur.

KÖR OĞLU

YAZAN: MURAD SERTOĞLU

Benli Hatun Dağda Gayet Mahfuz Bir Mağra Bulmuştu

Bu Mağranın Ağzı Ancak Tek Bir İnsanın Sığabileceği Kadar Dar Ve Önü Uçurumdu

— 40 —

Bu kararını derhal tatbik mevkiine koydu. Hemen adamlarını uyandırdı. Silâhlanmaları, atlarını hazırlamaları yarım saat bile sürmedi. Köroğlu:

— Herkes ikişer at alacak. Birine kendisi binecek, öbürünü de yedekte götürecek. Yolda atlar yoruldukça değiştirilecek ve bu sayede gece gündüz durmadan yol alınacak!

Herkes bu emirlere tam bir itaat gösteriyordu. Bir saat sonra çelik pazılı ve çelik bakışlı yüzlerce adam en önde bir su gibi akan Köroğlunun kır atının peşine takılmış, Çamlıbelden uzaklaşıyorlardı.

Etrafı gündüz gibi aydınlatan ay ışığı onlara rehber oluyor ve iyi beslenmiş atlar, binicilerinin iri yarı olmalarına rağmen bir kuş hafifliği ile mesafeleri aşıyorlardı.

Köroğlu Erzurumun yolunu tutmuştu.

★

Sabaha karşı Hasan kendisini büsbütün fena hissetti. Bunu Benli Hatuna belli etmemeğe çalışmasına rağmen o, her şeyi anlamıştı. Yaraların yaptığı hararet kendisini okadar halsiz düşürmüştü ki başını bile kaldıramıyordu.

Benli Hatun bu vaziyet karşısında ne yapacağını düşünmeğe başladı. Vaziyet çok ciddî idi. Eğer babasının eline geçerlerse ölecekleri, hem de müthiş işkenceler altında can verecekleri muhakkaktı. Çünkü babasının tabiatini çok iyi biliyordu.

Bu esnada yavaş yavaş etraf aydınlanuağa başladı. Şimdi ovadan askerlerin sesleri daha kuvvetli çıkıyordu. Benli Hatun ateşler içinde kendisinden geçen Hasanın yanından kalktı. Etrafı araştırmağa başladı. Belki beraberce kaçabilecekleri ve izlerini kaybettirebilecekleri bir yol, bir patika bulabilirdi.

Bu araştırma yarım saat kadar sürdükten sonra böyle bir yol olmadığını anladı. Fakat bu sırada bir mağara keşfetti. Mağaranın ağzı ancak bir insanın sığabileceği kadar dardı. Önünde de derin bir uçurum vardı. Benli Hatun bu mağarayı keşfettikten sonra Hasanın yanına döndü. Bu sırada Hasan uyanmış, kendisini arıyordu. Güneş te çıkmağa başlamış ve ovadaki askerler kılıçlarını, mızraklarını sallıyarak bulundukları yere doğru gelmeğe başlamışlardı.

Hasan bütün ümidini kaybetmişti.

— Hiç halim yok! diye mırıldandı. Biraz kuvvetim olsa, yalnız atıma binebilsem, belki değişirim. Bana biraz yardım et te atıma bineyim, onlar buraya varmadan üzerlerine hücum edeyim.

— Hayır Hasan! Beyhude yere kendini üzme! Çok halsizsin! Bu vaziyette kimseye karşı kılıç oynatamazsın!

— Kim demiş!

— Hayır, hayır! Niçin kendini ateşe atmak istiyorsun. Bu halinle, bu canavarlara karşı koyabileceğine inanıyor musun?

— Fakat yapacak başka şey olmadığına göre..

— Niçin olmasın?

Hasanın bulanık gözleri birdenbire parladı. Benli Hatun acaba ne demek istiyordu?

Benli Hatun Hasanın gözlerinden sormak istediği suali anladı:

— Bir mağara keşfettim. Oraya sığınalım. Mağaranın ağzı ancak bir insanın sığabileceği kadar dardır ve altında derin bir uçurum var. Burada bir insan bir orduya karşı koyabilir.

— Mağara uzakta mı?

— Hayır yakında.

— O halde oraya gidelim. Belki bu suretle biraz vakit kazanırız. Babam da bu müddet zarfında ordusile yetişir ve bizi kurtarır.

Doğrusunu söylemek lâzımgelirse, bu ihtimale Hasan kendisi de inanmıyordu. Fakat ne de olsa Benli Hatunun kuvvei maneviyesini takviye etmek lâzım diye düşünüyordu.

Kaybedecek vakit yoktu. Çünkü Kara Vezirin adamları bulundukları yere gittikçe yaklaşıyorlardı. Hasan Benli Hatunun yardımile güçbelâ ayağa kalktı ve Benli Hatuna dayana dayana mağaraya kadar yürüdü. Mağara hakikaten Benli Hatunun anlattığı gibi idi. İçeri girdiler. Fakat yaptığı bu ufak hareket Hasanı büsbütün yormuş ve kendisinden geçirmişti. Baygın bir halde mağaranın içindeki otların üzerine serildi.

Benli Hatun o zaman Hasanın belinden uzun kılıcını sıyırdı ve mağaranın ağzına giderek beklemeğe başladı.

Kara Vezirin adamları her tarafı aradıkları halde Hasanla Benli Hatunu bulamayınca hayret ettiler. Bazıları bir yolunu bulup dağdan kaçmış olabileceklerini ileri sürdüler. Fakat her taraf gözden geçirilince dağda kaçabilecek ufacık bir patika bile olmadığını gördüler. Bundan başka at ta orada duruyordu ve en mühim olarak yerde, bir ağacın altında taze kan izleri de buldular. Bunu görünce içlerinden biri:

— Hain yaralanmış! diye bağırdı.

Onun yaralanmış olması ihtimali askerlerin şevkini büsbütün arttırdı. Tabiatile yaralı bir adamı ele geçirmek çok kolay olacaktı. Diğer bir asker sordu:

— Peki amma, şimdi bunları nasıl bulmalı?

İkincisi cevap verdi:

— Kolay! Kan izlerini takip edelim. Böylelikle kendilerini buluruz. Her halde bir yere gizlendiler.

Bu aramaları derhal netice verdi. Askerlerin en önünde yürüyen birdenbire:

— Buldum!

Diye haykırdı. Diğerle.

— Nerede? diye sordu.

— Kan izleri bu kayalıklarda kayboluyor. Her halde buralarda bir mağara filân olacak. Oraya gizlenmişlerdir.

(Devamı var)

Muallim İhsan Şerif Gömüldü

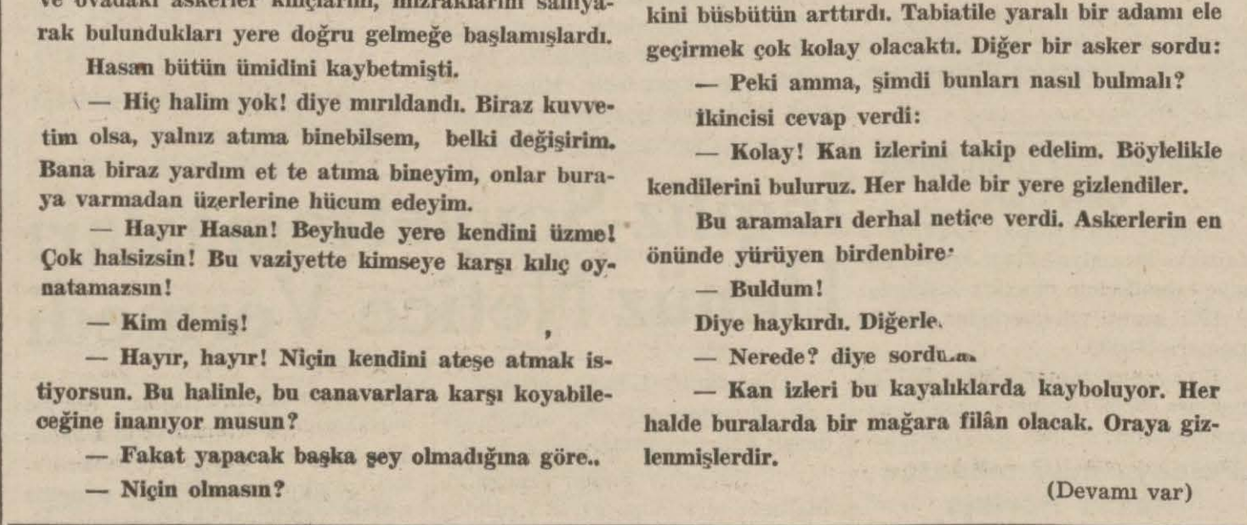

İhsan Şerifin cenaze merasiminden iki intıba

Evvelki gün Gülhane hastahanesinde tutulduğu bir hastalıktan kurtulamıyarak vefat eden kıymetli muallimlerden İstanbul Erkek Lisesi tarih muallimi Bay İhsan Şerifin cenaze merasimi dün yapılmıştır.

Kıymetli kültür adamımızın cenazesi öğleden sonra Gülhane hastahanesinden kaldırılmış ve namazı Sultanahmet camiinde kılındıktan sonra Beyazıda kadar eller üstünde taşınmıştır.

Cenaze merasiminde Maarif müdürü, Maarif Vekâleti tarafından gönderilen bir heyet, bir çok lise müdür ve muallimleri, kalabalık bir talebe kitlesi bulunmuştur.

Yirmi asır kadar bir müddet muallim olarak çalışan ve memlekete bir çok kıymetli evlâtlar yetiştiren Bay İhsan Şerifin kederli ailesine taziyetlerimizi sunarız.

Bir Istanbul Polis Müdürünün Hatıratı

— 1 — YAZAN: Emekli Tümbay Halil Âşıroğlu

Aptullah Paşa Hergün Kendisini Harbiye Nezaretinde Ziyaret Etmemi Emretmişti

A. Halilin ozamanki r

Sadırazam İzzet paşanın istifası üzerine (11 Teşrinisani 1334-1918) tarihinde Tevfik paşa kabinesi teşekkül etmişti. Yeni kabinede Harbiye nazırlığına ferik Abdullah paşa getirilmişti. Trablusgarp harbi sırasında İtalyanın Anadolu sahillerine yapması melhuz ihraç harekâtına karşı İzmir havalisinde toplanan garp ordusu ve Balkan harbinde de şark ordusu kumandanı iken, birinci kolordu, birinci nişancı alayının, birinci Plevne nişancı taburu kumandanlığile paşanın maiyetinde çalışmıştım. Kahraman taburumuzun her iki harekâtta gösterdiği fedakârlık ve her hususiaki üstünlüğü hasebile Abdullah paşanın teveccühünü kazanmıştım.

Harbiye Nazırlığını tebrik için paşanın Kadıköyündeki köşküne gittim. Lûtfen beni kabul ederek geceyi yanında geçirmek üzere misafir ettiler. Tanımadığı genç ve muktedir kumandanlarımızın şahsiyetlerile Çanakkale ve Kafkas cephelerinde cereyan eden muharebeler ve hâdiseler hakkında istedikleri malûmatı arzettim. Ordumuzun son vaziyetinden ve âcilen alınması icap eyliyen tedbirlerle vatan ve milletimizin istikbal ve istiklâlini kurtarmak için ordumuzun yeniden Anadoluda harekâta geçmesi lâzımgeldiğini harplerdeki tecrübelerime müsteniden anlatarak nazarı dikkatlerini celbettim.

Paşa gece yarısına kadar benimle ehemmiyetli surette meşgul oldular, maruzatımdan memnun olarak iltifatta bulundular. Sabahleyin gitmek üzere müsaadelerini istediğim zaman şu emri verdiler: «Her gün Harbiye Nezaretinde paşanın nezdinde isbatı vücut etmek ve verilecek emre göre hareket eylemek.» O günden itibaren yeni vazifeme devama başladım.

Aldığım ilk emir feshane fabrikasındaki bir milyon liralık ihtilâs hakkında tahkikat yapılarak müsebiplerinin meydana çıkarılması idi. Bu işle meşgul oldum. Tahkikatımı bitirerek aldığım neticeyi bir raporla paşaya bildirdim.

Paşa çok ehemmiyet atfettiği bu meselenin müsebbiplerini teczive değil, takipleri için bile bir icraatta bulunmadı ve mesele yüzüstü kaldı.

Tekrar telâkki eylediğim bir emirle harbiye nazırı namına İstanbulda mevcut kıtaatın teftişine memur edildim. Efrat, zabitan ve ümeranın hal ve vaziyetlerini bildirdim. Bu maruzatım üzerine İstanbul muhafızlığı kumandan muavinliğine tayinimi teklif ettiler. (O zaman İstanbul muhafızı Ahmet Fevzi paşa idi).

Böyle mühim anda büroda çalışmamın aradığı faydanın husul bulmıyacağını esbabı mucibesile arzederek affımı diledim. Kabul buyurdular.

O sıralarda Harbiye nazırına tehdit mektupları gönderiliyor ve nezaretten çekilmesi talep ediliyordu. Bu sebeple Polis Müdiri Umumiliğine tayinim için sadrazam paşaya maruzatta bulunacaklarını söylediler. Ayni zamanda Tevfik paşanın mühürdarı Yusuf Ziya bey (İstanbul valiliğinde bulunmuştur.) Beşiktaşlı idi. Ben de senelerdenberi Beşiktaşta ikamet etmekte olduğumdan tanışıyorduk. Bir taraftan Harbiye Nazırının, diğer taraftan da Yusuf Ziya beyin Sadırazam nezdindeki tavassut ve tavsiyeleri üzerine Tevfik paşa Ayaspaşadaki konağına çağırdılar ve Polis müdürlüğünü kabulüm için teklifte bulundular. Meşleğimle alâkası olmıyan polis işleri hakkında tetkikat yapmak ve ona göre bu müşkül vazifeyi deruhde etmek için bir hafta müsaade istedim. Halbuki dört gün sonra Harbiye Nazırından aldığım kat'î emir üzerine Polis müdürlüğünü kabule mecbur kaldım ve yirmi dört saat içinde iradesi çıkarılarak (6 Kânunuevvel 1334-1918) tarihinde polis müdürlüğüne tayin olundum.

Vazifeme başlamak ve talimat almak üzere Dahiliye Nazırı Mustafa Arif beyi makamında ziyaret ettim. Düveli itilâfiye kuvvetlerinin İstanbula girdikleri gündenberi çok muhtel olan âsayişin bir an evvel hali tabiiye ircaı için icap eden tedabir ve âcil icraatın icrasını kararlaştırdık. Asayiş öyle ihlâl edilmişti ki bilhassa Beyoğlu sokaklarında maskeli üşeranın yapmakta oldukları müessif hâdisat ve vukuattan halkın, heyecan ve endişeleri yüzünden geceleri sokağa bile çıkamadıkları şayi olmuştu.

Çok dürüst ve kanunun tamamen tatbiki taraftarı olan muhterem Dahiliye Nazırı Mustafa Arif Bey sivil elbise ile müdüriyette icrayi vazife etmemi tensip ettiler.

Halbuki, o zamanlar zabitanın sivil elbise giymeleri kanunen caiz olmadığından hemen sivil elbise istihsal etmek mecburiyetinde kalmıştım. Vazifeme başlıyacağım gün teşriziye giderken Galatadaki Mayer mağazasına uğradım. Gömlek, yaka, kravat aldım. (Devamı var)

Güzel Kamelyayı Neden Vurdular?
6 ıncı sayfamızda

Denizcilik Tarihinin En Parlak Güneşi...
Deniz Zaferlerinin En Eşsizi...
TÜRKÇE SÖZLÜ
DENİZ ALTI D-1
Marmara Film Stüdyosunun Türkçeye çevirdiği ve şimdiye kadar yapılanların en güzeli
Yarın Akşamdan İtibaren
LÂLE Sinemasında
Telefon: 43595

Tarihten bir Yaprak

Tarihte Büyük Haksızlıklara Uğrıyan Ve İztırap Çeken Kahraman Bir Millet:

POLONYA

— 2 —

Eski zamanlar, aşağıdaki vaka dan daha yüksek ve ulvî olanını nakledeme: Gözleri görmiyen ihtiyar bir kadının oğlunu jandarmalar tevkif etmişti. Kadın, çocuğunun derhal Sibiryaya sürülmediğini ve Varşova hapishanesinde kapalı olduğunu öğrenmişti. Bunun üzerine her gün gündüz ve gece zavallı ana, kulaklarını hapishanenin duvarına yapıştırarak çocuğunun sesini işitmek, kendisine ne yapılmak istendiğini anlamak için çırpınıyordu. Ve yine böyle beklerken, bir gece canhıraş sesler arasında, kamçi altında inliyen çocuğunun sesini işitti. O vakit el yurdamile yolunu bularak ve hıçkırarak, evinde bekliyenlere hitaben: — Çok şükür! Haykırıyor!.. Demek ki sağ!.. dedi.

Bu kabil cümleleri söyliyebilmek için insanların ne derece bir manevî tazyik ve işkencede bulunmaları lâzımgeldiği hiç düşünülür mü?

1831 ihtilâlinin kahramanı Kontes de Plater'in hikâyesini okurken mağlûp olmuş bu milletin galiplere ne derece bir endişe verdikleri anlaşılabilir. Kontes, polis tarafından sıkı surette takip edilmesine rağmen vatanını terketmeğe bir türlü razı olamıyordu. Kendisinin İngilterede olduğu söyleniyordu. Hakikatte, o, memleketinin bir köşesinde, bir köylü gibi giyinmiş olarak en ağır işlerde çalışarak yaşıyordu. Gündüzleri bir hizmetçi gibi çalışıyor, yemekleri uşaklarla birlikte yiyor ,fakat bütün hizmetkârlar yattıktan sonra Kontes evine geliyor ve etrafında, hürmetkârane toplanmış ailesinin içinde bulunuyordu.

Bu her günkü, her dakikadaki mücadelede, Lehlilerin kahramanlık ve fedakârlığı yeni bir kuvvet buluyordu. Millî gayelerini tahakkuk ettirmek azminden yılmıyarak, hemen hiç bir şeyden şikâyet etmeden, bütün gururlarını maruz kaldıkları işkencelerde göstererek, ve içlerinden birinin dediği gibi: «Iztıraplarımız birer kahramanlıktır!» diyerek her ağır harekete tahammül ediyorlardı.

Polonya kurtulmağa çalışıyor

1793 tenberi Lehliler, Fransada hürriyet için yapılan harekâta nazarlarını ve faaliyetlerini çevirmişlerdi. Pariste 1830 ihtilâli koptuğu zaman, bekledikleri zamanın geldiğini sanarak onlarda ayaklandı. Fakat bir kere daha muvaffakiyetsizliğe uğradılar ve 1844 te vatanlarının yeniden taksimine şahit oldular. Bu uslanmıyan adamları ümitsizliğe düşürmek için, Çarlık baştakileri vurmayı düşündü: Firarilerin toprakları müsadere edildi, yüzlerce şüpheli adamlar idam edildi ve 337 milyon frank kadar tutan emlâk ve arazileri de Çar tarafından alındı.

Son bir defa daha, Lehliler, inledikleri boyunduruğu sarsmak, atmak istediler. 1862 senesinde 15-16 kânunusani gecesi Varşovada, «Şüpheli» genç adamların hemen hepsi zabıta tarafından toplandı. 22 kânunusanide daha vahşi ve daha kuvvetli bir ihtilâl patladı. O vakit Rus imparatorluğu, müthiş surette tehlikede bulunduğunu anlıyarak, Prusyadan yardım istedi ve bu devletle, ihtilâlcileri ezmek için 8 şubat mukavelenamesini imzaladı. Bu kadar fena hareketlere kımıldamadan bakan Avrupa, düştüğü atalet uykusundan kalkınır gibi oldu. Fransa, İngiltere, Avusturya itiraz ettiler. Gortschakoff bu devletlerin sözlerini hakaret derecesinde reddetti.

Rusyanın harekâtında serbest olduğunu ve devletlerin itirazlarına kulak bile asılmadığını göstermek için ihtilâl harekâtı kan içinde boğuldu. Mücadele hakikî bir katliâm mahiyetini aldı. 20 bin Leh harbederek öldü; 500 siyasî şef idam edildi.

Polonyanın Rus, Avusturya ve Prusya tarafından üçüncü def. taksimini tasvir eden bir resim

YAZAN;
Maurice Level

Çarlık kat'î galibiyeti elde ettikten, 10 bin mülk sahibi, vatan topraklarını terkettikten sonra, bu talihsiz milletin mukadderatını tayin için ağır kanunlar vazedildi. O zamana kadar dokunulmıyan millî lisan menedildi. Lehlilere, memleketlerinde emlâk almak hakkı menedildi. Hattâ, kanlarını döktükleri memleketlerinin ismi bile 1868 de tamamile kaldırıldı. Eskiden Polonya olan yer, artık Vistül vilâyeti olmuştu.

Rus Polonyasında bu faciavî hâdiseler cereyan etmekte iken Prusya Polonyasında da vaziyet bundan daha iyi değildi. 1815 tenberi, Prusyalılar beyhude yere Polonyayı Cermenleştirmek istemişlerdi. Fakat Rusyada olduğu gibi, Lehlilerin, vatanlarına, âdet ve ananelerine, geçmişteki şereflerine olan sarsılmaz bağlarını karşılarında bulmuşlardı. Bu millet, acı ve ıztırap içinde büyük bir ulviyet gösteriyordu.

Dumouriz: «Prusya Polonyasında kadınlar, erkeklerden ziyade erkektir.» diye yazmıyor mıydı? Hattâ, bundan maada, müstevlîye karşı duyulan kin, Prusya Polonyasının bir ırk düşmanlığını da takviye ediyordu.

Posevde, 1846 ihtilâlinden sonra Rus düşmanlığı denilen bir his uyandı ve bu uyanan hissin mülhem olduğu noktalar prens Metternich'e Galiçyalı büyük bir senyorun yazdığı mektupta gayet açık olarak görülür:

«Kardeşlerimizin katli, nesilden nesile, her günkü yazılarımız, çobanlarımızın şarkıları tarafından nakledilecek, ve bu kadar ağır zulüm hikâyelerine karışarak bu anane halindeki hissiyat İslav milletleri arasında bir gök gürültüsü gibi yuvarlanıp gidecektir...»

Almanlar da, Polonyaya karşı açılan bu mücadelede, zulme kadar varmıyan ve daha ziyade hukukî ve meşru vasıtalara dayanan bir hareket gösterdi.

Umumî harpten evvelki on beş sene zarfında 40 binden fazla Lehli memleketlerinden kovulmuş ve yerlerini Almanlara bırakmışlardı. Ve yavaş yavaş, çok sıkı ve nefes aldırmıyan bir kanun rejimine, halkı mütemadiyen iz'aç prensibine dayanan bir usul de inzimam etti. Leh lisanı, mekteplerde -hattâ teneffüs zamanlarında bile- menedilmiştir. Askerler, vahşi muamelelere maruz kalmadan, kışlalarda analisanlarını konuşamazlardı.

Bir çok şehir ve kasabaların isimleri Almanlaştırılmıştı. Bydgoscez, Bromberg olmuş, Poznau Posev ismini almış, Koronowa, Krone olmuştu..... Daha fazlası da vardı. Polis, küçük isimlerini değiştirmiyen ve Alman ismi almıyan kimselerin taleplerini dinlemiyordu.

Nihayet, Posnani mıntakasında Prusya kanunu, Lehlilerin yakacakları ocakları tesbit ediyordu. İklim ne derece sert olursa olsun, kış ne kadar şiddetli geçerse geçsin, ahali muayyen miktarda soba ve ocak yakabilecekti.

Ve nihayet bütün bu hareketler üstünde yer alan bir tedbir Prusya Polonyasına son bir darbeyi indirmişti: Şansölye Bülow, Prusya meclisinde, Lehlileri, mülklerinden tardetmeğe kendisini mezun kılan bir kanunu, büyük bir ekseriyetle elde etmişti.

Bu suretle vatanlarına olan sevgilerini sarsılmadan muhafaza ettikleri, haysiyet ve namuslarına bağlılığı kaybettikleri istiklâlleri arkasından gözyaşı döktükleri için, bu zavallıları tecziye zımnında Prusya hükûmeti mülkiyet hakkını ihlâl etmişti.

İşte Leh milleti, bu günkü siyasî camiadaki mevkiini, tarihin hâdiseleri arasına, bu şekilde almış ve umumî harbin sonunda elde ettiği mevki, eski istiklâl ve vatanına karşı gösterdiği bağlılığın bir mükâfatı olmuştur.

— SON —

B. Rahmi Apak İskenderunda

İskenderun (Hususî) — Hatay'da parti işlerini tanzime memur olan Tekirdağ meb'usu B. Rahmi Apak şehrimize avdet etmiş ve merasimle karşılanmıştır.

SPOR

İstanbul Muhteliti Mektepliler Muhtelitile Karşılaşıyor

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Futbol Ajanlığından:

1 — Spor ve Gençlik Bayramı olan 19/5/1935 cuma günü saat 17,30 da Kadıköyünde Fenerbahçe stadında İstanbul klüpleri muhteliti ile İstanbul okulları muhtelit takımı arasında bir futbol müsabakası yapılacaktır.

2 — Bu müsabakanın hakemi Şazi Tezcan, yan hakemleri Ahmed Adem Gökdün ve Adnan Akındır.

3 — Müsabaka galibine Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığı tarafından bir kupa verilecektir.

4 — İstanbul muhtelit futbol takımını teşkil edecek idmancıların isimleri ve klüpleri aşağıya yazılmıştır. Bu idmancılar yalnız futbol ayakkabilarile o gün saat 16,30 da Fenerbahçe stadının idmancılara mahsus soyunma yerinde Ajanlığımıza mülâki olacaklardır.

Beşiktaş klübünden: Mehmet Ali, Hüsnü, Şeref ve İbrahim.

Beykoz Klübünden: Şahap ve Mustafa.

Beyoğluspor Klübünden: Bambino ve Etyen.

Şişli Klübünden: Vilastardi, Diran ve Arşavir.

Hilâl Klübünden: Hakkı.

Anadoluhisarı Klübünden: Mehmed.

Demirspor Klübünden: Mustafa Öz.

5 — Muhtelit takımın kaptanı Hüsnü Savmandır.

19 Mayısta yapılacak atletizm müsabakaları

19 mayıs günü İstanbul'da İstanbul - Ankara - İzmir arasında 3 şehir atletizm müsabakaları yapılacağı ve İstanbul ikinci atlet takımı Edirneye gideceğini yazmıştık. Bursa ve Balıkesir İstanbul Ajanlığına müracaat ederek 19 mayısta İstanbuldan atlet takımı istemiştir. Atletizm Ajanlığı her iki mıntakaya da birer genç takım göndermiye karar vermiştir.

Beden Terbiyesi İstanbul Atletizm Ajanlığından:

1 — Üç şehir atletizm müsabakalarında İstanbulu temsil edecek olan takım şöyle tesbit edilmiştir:

100 — İrfan, Vedat; 200 — İrfan, Muzaffer; 400 — Cemal, Zare; 800 — İbrahim, Cemal; 1500 — Hüseyin, İbrahim; 5000 — Artan, Hüseyin; 110 manialı — Vasfi, Yavru; 4×400 Galip, Güruzan, Hanna, Cemal 100 — Neriman, Muzaffer, İrfan, Vedat; Yüksek atlama — Süreyya, Hrisasopulos; Sırık ile atlama — Sudî, Viçaropulos; üç adım — Fethi, Süreyya; uzun atlama — Muzaffer, Çaroğlu; gülle — Arat, Şerif; Disk — Arat, Yavru; Cirit — Şerif, Varak.

Yukarda isimleri yazılı atletlerin 19 mayıs cuma günü saat 15,30 da Fenerbahçe stadında bulunmaları rica olunur. Vapur köprüden saat 14.30 dadır.

2 — Üç Şehir Atletizm Müsabakaları programı şöyle tesbit edilmiştir:

19 mayıs cüma günü:

Saat 16.00 da geçit resmi.

16.15 de 110 manialı yüksek atlama.

16.25 de 400 metre düz koşu, gülle.

16.35 de 100 metre düz koşu, uzun atlama.

16.45 de 1500 metre düz koşu, cirit atma.

16,55 de sırık ile atlama.

17 de 4×400 bayrak yarışı

20 mayıs cumartesi günü:

Saat 16. da 200 metre düz koşu.

16.10 da üç adım atlama.

16.20 de 800 metre düz koşu.

Disk atma

16.35 de 5000 metre düz koşu.

16.55 de 4×100 bayrak yarışı.

17 de mükâfat tevzii.

3 — Aşağıda isimleri yazılı bayların hakem olarak Üç Şehir müsabakalarında vazife göreceklerinden 19 mayıs cuma günü saat 14.30 da Köprüden kalkan vapurla Kadıköye Fenerbahçe stadına teşrif etmeleri rica olunur:

Vamık Gezen, Dr. Nurî, Semih, Cemal, Taha, Sıtkı, Nahid, Kangelide, Hilmi, İ. Bakır, İ. Şahinbaş, F. Tekil, Ö. Besim, K. Besim, A. Bessim, H. Feridun, Hagopyan, Ekrem, Garbis, A. Rıza, İhsan Belor, Cemil Uzunoğlu, Yasumi, D. Sakalak, Afif, Bilek, Fethi, Halit Süer, Hayri.

Yugoslavyanın Yedinstvo takımı geliyor

Yugoslavyanın Yedinsvo takımı üç maç yapmak üzere şehrimize gelmektedir. İlk maçını cumartesi günü Pera, ikinci maçını pazar günü Şişli, üçüncü maçını salı günü Galatasarayla yapacak olan takımda Yugoslv millî takımına dahil üç oyuncu bulunduğu söylenmektedir.

"Yeni Sabah„ın Ziyafeti

Yazan: Osman Cemal Kaygılı

Bizim Yeni Sabah, bir yaşını bitirip ikiye bastığı için, evvelsi gün, hem kendi tahrir, idare ve tertip heyetlerine, hem matbuattan diğer bazı arkadaşlarına (Maltepe) de enfes bir ziyafet çekti. Hem, hangi Maltepede biliyor musunuz? İstanbulun, güzellikte eşsiz yerlerinden sayılacak kadar güzel olan Topkapı Maltepesinde...

Biliyorum, şimdi bazı arkadaşlar, Osman Cemal yine mahut Topkapıdan bahsediyor! diye belki biraz dudak bükecekler. Fakat, o gün oraya, o dediğim yere yani Topkapı Maltepesine gelenler orasını gördükleri zaman hiç te dudak bükmedi, bilâkis, bu eşsiz, tabiî güzellik karşısında dudaklarını ısırdılar.

Hattâ, oradaki (Şerif Beyin Nâdide bağı) na girip te bağın üst başındaki top incirlerin altına kurulan gazete sahibi Cemalettin Saraçoğlunun ilk sözü şu oldu:

— Yahu, çocuklar, çoğumuz İstanbulluyuz, İstanbulda yaşıyoruz amma, İstanbulun burnunun dibindeki bu güzel yerlerden, bu canım sayfiyeciklerden maatteessüf haberimiz yok! Şuraya bakın, yahu, bu ne manzaradır ki bunun bir eşini, bulsak bulsak, ancak Çamlıcada bulabiliriz. Hattâ manzaranın vüsati, açıklığı ve aydınlığının bolluğu cihetinden burası, bir bakıma Çamlıcayı bile bastırır!..

Gazete sahibinin bu sözleri üzerine bağ sahibi Bay Şerif dedi ki:

— Daha durun bakalım, siz henüz ne gördünüz ki? Hele biraz geciksin, hele güller, karanfiller, yaseminler hanımelleri tamamile açılsın ;hele şu kirazlar, vişneler, kayısılar, şeftaliler olsun; hele bilhassa buraların kaç yıldır dillerde destan olan üzüm zamanı yaklaşsın; siz bir de o vakitler gelip buralarını bir görün!

Manzarası havasından, havası manzarasından güzel olan İstanbulun bu en yakın ve en şirin sayfiyesinde daha saat on bire gelmeden bütün hâzırunun karınları açlıktan zil çalmıya başlamıştı. Çünkü bir yandan o yürekler tazeliyen Keçe suyu, bir yandan gönüller yelpazeliyen Maltepe havası herkesi dehşetli acıktırmıştı. Onun için gazetenin idare şefi Kâzım, daha yemek vakti gelmeden ikide bir, aşçıbaşı Kâmil ustanın yanına koşuyor ve henüz kapakları bile açılmamış olan kuzu dolmalarından gizlice birer parça koparıp habire lüpletiyordu.

Saat yarımda masalar kurulup herkes sofraya yerleştiği zaman, görülüyordu ki, her gün Nuruosmaniyenin, Ankara yokuşunun kapanık, havasız yerlerinde iki dilim ekmekle iki porsiyon yemeği güç yiyenler burada sanki perhizden yeni çıkmış insanlar gibi kuzu, pilâv, salata, yoğurt, helva tabaklarına dalıp çıkıyorlardı.

»Yeni Sabah» ın o günkü ziyafetine iştirak etmiş mini mini yavruların bile öyle iştahları açılmıştı ki dört aşçı yamağı ile üç bağ hademesi sofralara güçlükle yemek yetiştiriyorlardı.

Bu fevkalâde yemek iştahı karşısında Maltepenin yerlilerinden bir zat dedi ki:

— İşte görüyorsunuz ya, köyümüzün kerametlerinden bir tanesi... Eğer ki sizler böyle yılda bir değil, bütün bir yaz gelip te burada kalacak olursanız, kışın İstanbula hep birer Çoban Mehmet halinde dönersiniz. Bizimkiler adama sordular:

— Siz ne zamandır burada oturuyorsunuz?

— Ben tam yedi senedir yaz, kış buradayım! Üzerinize şifalar, yedi yıl önce İstanbulda bir hastalığa yakalanmıştım. Bütün doktorlar hava tebdili ve istirahat tavsiye ediyorlardı. Fakat benim ailem ile birlikte uzak ve pahalı yerlere hava tebdiline gitmeğe vakit ve halim müsait değildi. Bunun üzerine en meşhur doktorlarımızdan biri bana burasını tavsiye etti:

— Topkapı Maltepesine git dedi, orası hem ucuz, hem işine gücüne yakın, hem de hava, manzara ve istirahat cihetinden fevkalâde bir yerdir. İşte o meşhur doktorun tavsiyesi üzerine yedi yıl önce, buraya bir yazlık olarak geldim; fakat hâlâ buradan bir türlü ayrılamadım. Nasıl ayrılabilirim ki, burada ne hastalığım kaldı, ne yorgunluğum? Hele şimdi, işte görüyorsunuz ki bir aslan gibiyim!

Murad Sertoğlu sordu:

— O zaman hastalığınız ne idi?

— Uzun yorgunluklar neticesi bir nezif ile bir paralizi idi!

∴

Yemekten ve kahvelerden sonra bazı arkadaşlar yemyeşil kirazların, vişnelerin, incirlerin altında birer şekerleme yaptılar ve daha gençleri de orada Maltepe lisesi sahasında bir futbol ekzersizi ile eğlendiler ve akşama doğru da, ertesi günü gazeteyi hazırlamak üzere bütün davetliler tekrar yola düzüldüler.

Dönüşte arkadaşlardan biri, etraftaki meyva bahçelerile o, gözün alabildiği kadar geniş ve yemyeşil kırları, bağları ve tâ uzaklardaki Marmarayı, Adaları, Çamlıca ve Boğaz tepelerini, Bakırköy sahillerini göstererek:

— Ne yazık, diyordu, ne yazık!.. Biz bu mevsimde Tanrının günü, gazetelerde, sayfiyelerde fazla kiralardan, oralara gidip gelme zahmet ve masraflarından boyuna şikâyet edip dururuz. Halbuki buradan iyi sayfiye ve mesire mi olur? İstanbul halkı hemen burnunun dibindeki bu kadar güzel bir yeri nasıl olup ta göremiyor?

Ve sonra şunları ilâve etti:

— Pek az bir zahmet, acaba buraları ne yapmaz, daha nasıl güzelleştirmez, nasıl cennete döndürmez? Ben, kendisine cevap verirken buraların, büyük harpten önceki daha parlak zamanlarını anlatırken oraya hava tebdiline gelmiş olan kitapçı Bay Raif, Maltepenin bundan on yıldır üzüm mevsimindeki aldığı olduğu manzaraları ve o zaman İstanbulun dörtte üçünün buralara nasıl akın ettiğini anlatmıya başladı ve böylelikle söyleşe, güle, cümhur cemaat Topkapı tramvayına gelindi. Gelindi amma, o günkü zevk ve oranın o günkü güzelliklerinin tadı, oraya o gün ilk defa gelmiş olanların damaklarında kaldı Halbuki onlar, bir günün içinde, oralarda neler görebilmişlerdi sanki? Topkapı dışının bütün güzellikleri öyle bir sabahla ikindi arasında tamamile görülemezdi ki!

Ne ise, o gün oraya ilk defa gelmiş olan arkadaşlar, iştahlarını (Yeni Sabah) ın ikinci bir ziyafetine ve belki de önümüzdeki üzüm mevsimine saklasınlar!

Mıntaka Değiştiren Sporcular

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü bir tamim gönderdi

Ankara, 16 (Telefonla) — Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü, bir bölgede her hangi bir klüpte oynıyan sporcunun, eskiden bulunduğu bölgeye avdeti halinde yapılacak muamele hakkında şu kararı vermiş ve teşkilâtına tamim etmiştir:

«Eski bölge ve klübünden alâkasını keserek bölgesini değiştiren müseccel bir sporcu intisap ettiği klüpten ve bölgeden eski klüp ve bölgesine avdet ettiği takdirde hemen nakli yapılır.

O bölgede eski kulübünün başka bir klübe intisap etmek istediği halde bir sene müddetle bekler.

Güzel Kamelyayı Neden Vurdular?

— 7 —

"Evet Senin Karagözlü Güzel Kamelyanda Buraya Gelecek"

— Hıdırellez günü idi, aşağıda arabayı temizliyorduk. Derhal sultandan bir ferman geldi. Arabayı çabuk hazırlasınlar, Sultan hanım dışarı çıkacak. Biz derhal arabayı hazırladık, ben de hazırlandım. Sultan bu gün her günden fazla süslenmiş ve güzelleşmişti. Ben yine arabada mutad vaziyetimi aldım. Sultan hanım arabanın kapısından başını uzattı:

— Kağıthaneye!..

Emrini verdi. Araba hareket etti. Arabanın etrafında da at üzerinde bir harem ağası geliyordu. Acaba Sultan neden bu gün bu kadar merasimle çıktı? diye düşünüyordum. Arabamız Kâğıthane yokuşundan inerken yeşil çimenler üstünde çift çift geçenlerin nazarları tecessüsle bize dönüyor.

— Sultan hanım geçiyor, Sultan hanım geçiyor.

Diye birbirlerine işaret ediyorlardı. Kâğıthane renk renk süslü kadınlar, beyler ve çocuklarla dolmuştu. Kibar arabalar içinde memleketin bütün kibarları, halk, herkes sanki bu Hidirellez gününde Kâğıthaneye dökülmüşlerdi. Sultan cama elile vurdu, araba derhal durdu, indim. Kapıyı açtım.

— Aleko içeri gel, dedi.

Bu ilk defa vukubulmuş bir şeydi. İçeri girdim, beni yanına oturttu:

— Şimdi göster bakayım, İstanbul güzeli hangi arabada?..

— Kamelya buraya gelecek mi Sultanım?..

— Evet, senin kara gözlü güzel Kamelyan da bu gün buraya gelecek.

Sultan kıskançlığından âdeta ne söylediğini bilmiyordu. Araba yavaş yürüyor, ben gözlerimle her arabada Kamelyayı arıyordum. Yokuşun yukarısından şiddetle inen bir araba yanımızda yavaşladı. Bu açık bir araba idi. Başımı çevirdim, içinde Kamelya siyah bir tül elbise giymiş, siyah dantelli bir şemsiye altında bir melâike kadar güzel, arabasına yaslanmış etrafı seyrediyordu. Yavaşça Sultanın elini tuttum:

— İşte Sultanım Kamelya, dedim..

Sultan büyük bir merakla başını pencereden çıkardı. Kamelyaya baktı. Kamelya dünya umurunda olmıyan haşmetli bir Sultan gibi, güzellik sultanı gibi, arabasında kurulmuş, etrafa hakir nazarlar fırlatıyordu. Herkes arabası etrafında irkilip duruyor, kulaktan kulağa, ağızdan ağıza:

— Kamelya, Kamelya...

İsmi dolaşıp duruyordu. Sultan bu manzarayı hasut nazarlarile seyrediyor, asabiyetten titriyen dizleri âdeta dizlerime çarpıyordu. Gözlerini Kamelyadan ayırmıyordu. Kamelyanın arabası ilerledi. Sultan da arabacıya takip etmesini emretti. Kâğıthane deresi süslü kayıklarla dolmuş, gençlerin şen, şûh kahkahaları bizim arabadan bile duyuluyordu. Bir ara Kamelya arabadan indi. Kenarda boş duran bir şandala ilerleyip atladı. Sandalı sular üzerinde kayınca sandaldakilerin gözleri hep ona çevrilmişti:

— Kamelya, Kamelya...

Sultan da âni bir hareketle kalktı, arabadan indi, arabacıya bir şeyler söyledi. Arabacı Çağlıyan sarayına doğru yollandı. On dakika sonra derede bize karşı bir yerde altı sandalcının idare ettiği bir çifte saray sandalı durdu. Sultan benimle beraber sandala girdi, sandal suları yarıp geçerken, bu defa gözler bize dönüyor, ağızdan ağıza:

— Zekiye Sultan, Zekiye Sultan.

Teranesi dolaşıp duruyordu. Bizim sandal ötekilerin hepsini geçti. Bir saniye Kamelyanın sandalile yan yana geldik. Kamelya sandalcıya eğilip bir şeyler sordu, sandalcının:

— Zekiye Sultan.

Dediğini biz olduğumuz yerden bile duyduk. Şimdi bu iki rakip birbirini yiyecek gibi nazarlarla süzüyorlardı. Sandallarımız birbirine çarparak geçti. Fakat Sultan asabiyetten âdeta yerinden sıçrıyordu. Fakat ağzından tek bir kelime bile çıkarmıyordu. Sandal Çağlıyan sarayının önünde durdu. Sultan çıktı. Harem ağasını içeri gönderdi. Bir kaç saniye sonra harem ağasile beraber bir tüfekçi geldi, Sultan heyecanla:

— İşi ne yaptınız? dedi.

— Evet Sultanım, efendimizin fermanı bu akşam icra edilecektir, dedi.

Tüfekçi Sultanı selâmladı. Harem ağası Sultandan aldığı bir zarfı tüfekçiye verdi. Bu oldukça kabarık bir zarftı. Arabaya bindik, saraya avdet ettik.

O gece yatağımda bir türlü rahat uyuyamıyor, arasıra uyanıyordum. Pencereden bir harem ağasının takip ettiğini gördükçe korkudan bir kat daha uykum kaçıyor, acaba niçin beni tecessüs ediyorlar, diye titriyordum. Nihayet sabah oldu. Harem ağası tüfekçinin gideceğini Sultana haber vermek üzere beni içeri gönderdi. Sultan alelâcele mashutu hotozunu getirtti, giyindi. Ben de gidip tüfekçiye haber verdim. Tüfekçiyi içeri soktuktan sonra ayaklarım ileri gitmedi. Acaba neler anlatacaktı? Kapının önünde durdum. Tüfekçinin kalın sesle anlattıklarını dinledim.

— Fermanınızı dün akşam icra ettim. İçeri girdiğim zaman uşak mutfakta bulaşıkları yıkıyordu. İlkönce onun işini bitirdim. Köpeğin bağırmasını men için onu da temizledikten sonra, evvelâ kadının annesinin odasına girdim. Hınzır gâvur okadar mukavemet etti ki ben bu kadar küstah insan görmedim. Onun da işini bitirdikten sonra Kamelya denen kahpenin odasına girdim. Yatağında habersiz uyuyordu. Beş dakikada onun da işini bitirdim. Başka bir emriniz var mı Sultanım?

— Ölürken ne dedi?..

— Masum, habersiz uykusundan uyandı. Elimdeki bıçakla beni karşısında görünce:

— Bana niçin kıydın? dedi...

— Sultanımızın intikamını aldım, dedim.

Boğazından taşan kan başka bir şey söylemesine meydan bırakmadı. Şeytan gözleri dünyaya ebediyen kapandı...

Artık Sultan içerde ne dedi, ne yaptı, bilmiyorum. Ben deli gibi kendimi içeri attım. Ne duyduklarımı söyliyebiliyor, ne teessürümden ağlıyabiliyordum. İşte Kamelyanın katili sizin zannettiğiniz gibi ne uşak, ne de paşadır, Kamelyanın katili Zekiye Sultandır...

— SON —

İdam Cezası

Katil Bafralı Lûtfi Samsunda asıldı

Samsun, (Hususî) — Katillikten suçlu olup idama mahkûm olan ve idam hükmü yüksek tasdike iktiran eden Bafralı Lûtfinin hakkındaki ölüm cezası bu sabah burada infaz edilmiştir. *İbrahim Cerrin*

Mersinde alaylara sancak verme merasimi

Mersin, (Hususî) — Alayımıza sancak verme töreni (20,000) den fazla şehirli ve köylü halkımızın iştirak ettiği eşsiz bir merasimle yapıldı. Mersinliler bu büyük günde taşkın bir heyecanla dolu bayram neşesi geçirdiler. Nurlu sancak alayımıza Orgeneral İzzettin Çalışlar tarafından merasimle verilince bütün halkın heyecandan akan gözyaşlarile sonu gelmiyen alkışlar içinde derin bir huşû ve sevgi içinde kutlandı.

Fuat MOREL

YURTTA SABAH

Dinarlı Mehmet Pehlivan Almanyadan Döndü

Ünlü güreşci nefis Türk ekmeğine hasret kaldığını kavuşunca sevinçle sarıldığını söylüyor

Bursa (Hususi) — Dinarlı Mehmet pehlivan şehrimize gelmiştir. İki ay kadar Almanya'da kalarak memlekete dönen bu pehlivan, şehrimizde hayır cemiyetlerinin tertip edecekleri güreşlere girmeğe hazır bulunduğunu bildirmektedir.

Dinarli seyahat intibaları hakkında şunları anlatmıştır:

— «Almanyada kaldığım iki ay zarfında ancak iki kilo kadar ekmek yiyebildim. Memleketimin mis kokulu nefis ekmekleri gözümde tütüyordu. Almanya'da yediğim ekmek patatestendi. Yemeği patatesten, salatası patatesten... Hulâsa patates yemekten canım çıktı, buraya gelir gelmez hasret kaldığım Türk ekmeğine öyle sarılmışım ki, bir oturuşta bir buçuk kiloyu birden yedim... Almanya'da kırk kadar güreş yaptım. Bunlardan birinde yenildim. Üçünde berabere kaldım. Diğerlerinde galip geldim. Fakat umumî tasnifte ikinci oldum. Birinciliği Trablusgarp'lı Ali bin Abdü isminde bir Arap kazandı. O benimle müslüman olduğum için güreşmedi... Burada güreş yapılırsa Almanya'da yeni öğrendiğim oyunları tatbik ederek herhalde daha zevkli güreşeceğim.»

Bir köy kahvesini soydular

Bartın (Hususi) — Kemerköprü mahallesinden olup Kutlubey Dabağlar köyünde kahvecilik ve tütün bayiliği yapan Ali Tabağın kahvesi, 1-2 Mayıs gecesi soyulmuş, 25 lira ile 5 liralık tütün ve bir çift yemeni aşırılmıştır. Yapılan takib neticesinde, hırsızlığın, aynı köyden Ali Hotozla karısı Zeyneb ve oğulları Yaşar ve Halil tarafından yapıldığı anlaşılmıştır. Hırsızlar yakalanmış, çaldıkları şeyler geri alınarak sahibine verilmiştir.

Samsunda devlet kinini yokmu ?

Aşağıdaki haberi Samsun'da çıkan «Ahali» refikimizde okuduk:

«Aylardanberidir ki Samsun'da bir dirhem devlet kinini yoktur. Ziraat Bankası tarafından keyfiyet ait olduğu makama müteaddit defalar bildirildiği halde cevap bile alamadığını öğrendik. Malaryanın icrayı hükmetmesine en müsait olan bu mevsimde kinin gönderilmeyip te yediden yetmişe kadar halkın sıtmadan daha elim bir hale düşmesi mi lâzımdır?

YENİ SABAH — Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletimizin bu meseleyi lâyık olduğu ehemmiyeti vererek Samsuna süratle devlet kinini yollamak suretile halkın sıhhatini tehlikeden koruyacağını kuvvetle ümid ederiz.

Asri hoca yine tevkif edildi

Bursa (Hususî) — Asrî hoca adile anılan Hilmi; evinde yapılan bir arama neticesinde bazı muskalar ve büyü vesaiti bulunduğundan ve ayrıca kendisinin okuduğu 20 kadar muhtelif şahıs keyfiyeti zabıtaya ihbar ettiğinden, yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Müddeiumumilikçe Asrî hoca tevkifhaneye gönderilmiştir.

Kütahyada tayyare ihtifali

Kütahya (Hususî) — Bugün hava şehitlerinin aziz ruhları, şehrimizde bir kere daha saygı ile anıldı. Öğleden önce, vali, mevki komutanı, bütün subay ve memurlar, askerî kıtalar mektepler ve halk, Tayyare alayının şehitliği yanındaki sahada toplandılar. Tazim duruşundan ve Şehitliğe çelenklerin konmasından sonra ordu adına bir tayyare subayı, Parti, okullar ve Hava Kurumu adına da birer hatip söz alarak aziz ölülerin ölmez hatıralarını bir kere daha gönüllerde yaşattılar. Bütün birliklerin Şehitlik önünde yaptıkları bir saygı geçidiyle merasime son verildi.

Es. Turgut

Erdekte Şiddetli Yağmur ve Yıldırım

Bir köylü sığındığı ağaca vuran yıldırımın tesirile öldü

Erdek (Hususî) — Kasabamızda bir saat devam eden, bora ile karışık ve tufanı andırır yağmur yağmıştır. Bu esnada biri kasaba içinde Alâettin mahallesinde Hasan ağanın evinin bahçesine, diğeri kasabaya üç saat mesafede Edincik kırlarına olmak üzere iki yıldırım düşmüştür.

Bu esnada eşi ve bir çocuğu ile tarlada çalışan Edinciğin Hamidiye mahallesinden Abdullah oğlu Yunus kendisini bir armut ağacı altına atmış, eşi ile çocuğunu da yanına çağırmış, Yunus'un eşi bu davete icabet etmemiş, çocuğu ile beraber başka bir ağaç altına gizlenmiştir. Biraz sonra armut ağacına isabet eden bir yıldırım Yunus'un ölümüne sebebiyet vermiştir. Yıldırımdan eşile çocuğu kurtulmuş ve bu faciaya şahit olan karısı bayılmıştır. Kasaba dahiline düşen yıldırımda insan ve hayvanca zayiat yoktur.

Çorluda hava şehitleri ihtifali

Çorlu (Hususî) — 15 Mayıs hava şehitlerimiz ihtifaline kolordu binası önünde askerî ve sivil erkân, memurlar, talebe ve büyük bir halk kütlesi iştirak etti...

Merasimden sonra ordu namına bir subay, Hava Kurumu adına posta telgraf memurlarından Azmi Selât, halk adına Taceddin ve bir talebenin verdiği söylevlerle şehidlerimiz anıldı.

S. Azmi

Dinarda yeni bir lâboratuvar kuruldu

Dinar (Hususî) — Memleketimizin müteşebbis ve çalışkan eczacılarından B. Yakub Dinar'da yeni bir tıbbî müstahzarat lâboratuvarı kurarak birçok kimselere iş vermiş ve ilk defa Şalazini çıkartmıştır. Bu hâdiseyi gün geçtikçe endüstrileşen Dinar'da tıbbi sanayi yolunda hayırlı bir muvaffakıyet sayar alâkadarları tebrik ederiz. *M. A. A.*

Kırklarelinde yeni hükûmet konağı

Kırklareli (Hususî) — İstasyon yolunda yeniden inşası kararlaşan Hükûmet Konağının temeli törenle atılmıştır. Şehrin ve vilâyetin büyük bir ihtiyacına cevap verecek olan bu yapı bir yıl içinde ikmal edilecektir.

İnegölde Elektrik fabrikası cereyan vermiyor

İnegöl (Hususî) — Kazamızda birçok kereste, araba ve sandalya fabrikaları mevcut olmasına ve şehrin kahve ve gazinolarında ve her mahallenin muhtelif evlerinde yüzü mütecaviz makineler bulunmasına rağmen 12 bin nüfuslu kazamızda pazar günleri öğleden sonra elektrik fabrikası cereyanı kesmektedir. Halbuki kasabamızda Üstiş şirketinin kurmuş olduğu elektrik fabrikası yedek olarak bir motör ilâve etmiştir. Pazar günleri öğleden sonra da cereyanın temini için yapılan müracaatlar neticesiz kalmıştır. İnegöllüler bu işin halli için alâkadarların yardımını rica ediyorlar.

Spor faaliyeti

İdmanyurdu ile Yenidoğan klüpleri arasında 3 haftadanberi devam eden kupa maçı ikiye bir Yenidoğanlıların mağlûbiyetiyle neticelenmiştir.

Dananın Cinayeti

Ödemiş (Hususî) — Ödemişin Karakuva köyü civarında kiremit ocakları mevkiindeki otlakta hayvan güden Süleyman oğlu Ahmet, otlattığı hayvanlar arasında bir ineğin arkasına takılan danayı ayırmak istediği sırada dana, Ahmedin kasığına boynuzu ile vurarak ağır surette yaralamıştır. Yaralı Süleyman oğlu Ahmet, hastaneye nakledildiği sırada aldığı yaranın tesiriyle ölmüştür.

Sultan Aziz Devri Başpehlivanları

-Akkoyunlu Kazıkçı Karabekir-

— 43 — YAZAN : SAMİ KARAYEL

Kazıkçı Bekir Kırkpınar Güreşlerine gidiyor

Bekir Ali Beyin Çiftliğinde Adamakallı Gelişmiştı

Pınarhisar âyanı Ali bey pehlivan meraklısı idi. Maiyetinde birçok başpehlivanlar besliyordu.

Hattâ; İstanbuldan bir kaç harem ağasile birlikte Sultan Azizin başpehlivanlarından meşhur Kavasoğlu Koca İbrahimle, yine Sultan Azizin başpehlivanlarından Arnavutoğlu Kırkpınar güreşlerine iştirak etmek üzere Pınarhisar âyanı Ali beyin çiftliğine gelmişlerdi.

Ali bey, Sultan Aziz tarafından teveccühe mazhar olmuş bir âyandı.

Bu sebeple; saraya mensup harem ağaları ve başpehlivanlar Ali beyin çiftliğinde konaklamışlardı.

Kavasoğlu Koca İbrahimle, Arnavutoğlunu bir ay kadar Ali beyin çiftliğinde idman yaparak besliyeceklerdi.

Ali beyin de bir kaç acar pehlivanı vardı. Tabii Sıvaslı Bekir bu meselelerden ve misafirlerden bihaberdi.

Zavallı Bekir; Ali beyin çiftliğini çok rahat ve güzel bulduğundan burada hiç olmazsa bir kaç gün misafir kalmak istiyordu.

Esasen; o devirde bir konağa misafir olan bir yabancı istediği kadar olduğu yerde kalabilirdi. Hiç bir kimse misafire kalk git demezdi. Bilâkis memnun olurlardı.

Ali bey ve harem ağaları pehlivanları soyup çiftlikte idman yaptırıyorlardı. Misafir olanlar da bu güreşleri yakından ve uzaktan seyrediyorlardı.

Bekir; Kavasoğlu Koca İbrahimle, Arnavutoğlunun Sultan Azizin başpehlivanları olduğunu orada işitmişti. İdmanlarını da görmüştü.

Fakat; zavallı Bekirin yüzüne bakan olmadığı için ortaya çıkıp ne diyebilirdi?

Çiftliğe geldiğinin üçüncü günü idi. Bir gün Ali bey kâhyasile misafir odalarını geziyordu. Maksadı misafir odalarının ve yataklarının temizliğini kontroldü.

Bekir; kasabaya gezmeğe çıkmıştı. Fakat; kisbeti yattığı odanın duvarında asılı idi.

Ali bey, Bekirin misafir olduğu odaya girdi. Etrafa şöyle bir göz gezdirdi. Duvarda asılı duran zenbile baktı ve nazarı dikkatini celbettiğinden ağasına sordu:

— Ağam; bu zenbil kimin?

Ağa; Bekiri köyden köye gezen nalbant zannetmişti. Beyinin sorduğu suale şu yolda cevap verdi:

— Bir fıkara nalbandın efendim.

— Yok canım! O, nalbant zenbiline benzemiyor.. İndir bakalım şunu!..

Kâhya, zenbili duvardan indirdi, açtı. İçinde kisbet vardı. Ali bey ağasına dönerek:

— Gördün mü?.. Nalbant zenbili değil bu... Pehlivan bu adam galiba?..

— Yok beyim, ne pehlivanı?.. Upuzun sırık gibi bir adam... Hırtı, pırtı, zavallı sessiz miskinin birisi...

— Sen, o geldiği zaman bana gönder olmaz mı?

— Başüstüne efendim.. dedi.

Bekir, biraz sonra kasabadan dönmüştü. Hemen kâhya, yanına gidip beyin kendisini görmek istediğini söyledi ve alıp Ali beyin huzuruna götürdü.

Ali beyin yanında, harem ağaları ve Kavasoğlu Koca İbrahimle Arnavutoğlu da bulunuyordu.

Kâhya, Bekiri parmağile göstererek:

— İşte beyim, görmek arzu ettiğiniz adam bu..

Ali bey, Bekire sordu:

— Oğlum sen pehlivan mısın?

Bekirin geçen maceradan haberi olmadığı için ne söyliyeceğini şaşırmıştı. Boynunu bükerek sustu.

Ali bey sualini tekrarlamıştı:

— Oğlum; ayıp değil. Söyle pehlivan mısın?

Bekir; yalan söylemiyen bir adamdı. Ezilerek, büzülerek şunları söyliyebildi:

— Eh!.. Bir parçacık pehlivanım beyim...

Desteye mi, küçük ortaya mı güreşiyorsun?

— Eh!... Güreşiyoruz beyim..

Diyerek lâfı kısa kesti. Ali bey Bekirin haline acımıştı. Pehlivan meraklısı bir âyan olduğu için ağasına hitaben:

— Bana bak ağa; bu adamı yıkatınız.. Bir kat elbise veriniz, ayakkabı ve çamaşır donatınız. Sonra; başpehlivanlara ne yemek çıkıyorsa o yemekten bolca ve doyasıya veriniz, olmaz mı? dedi.

Kavasoğlu Koca İbrahimle. Arnavutoğlu da Bekire acımışlar ve şefaat etmişlerdi.

Hattâ Kavasoğlu sordu:

— Kırkpınara mı gidiyorsun evlât?

— Evet ağam...

(Devamı var)

Bir Yaylâ İhtilâfı

Isparta ile Uluborlu arasında sürüp gidiyor

Uluborlu (Yeni Sabah) — İspartanın Gönen köyünün «Yuvaçça» isminde vâsi bir yaylası vardır. Burada Uluborlu ve Senirkent nahiyesinin «50,000»; Gönen köyünün de «1,500» koyunu otlamakta ve faydalanmaktadır.

Yuvaçça yaylası jeolojik teşekkülâtı ve iktısadî koridor bakımından Uluborlu'ya tâbi ve münasip bir manzara çizer. Lâkin iyi bir varidat kaynağı olan bu yaylayı İsparta Uluborlu'ya veremiyor. 50 bin koyun da aç ve perişan dolaşıyor. Senelerdenberi Yuvaçça yaylasında iki taraf sürücüleri arasında nahoş hâdiseler vukubulmaktadır. Takriben beş sene evvel teşekkül eden iki taraflı bir komisyon da davayı halledememiştir.

Uluborlu'nun en mühim geçim yollarından biri de canlı hayvan ticaretidir. Bu mıntakada doğan iki yeni kaza merkezi olan Yeşilova ve Sütçüler de buna bir misal teşkil eder. Arzumuz her karış toprağı işletmek ve faydalanmaktır. Meseleyi alâkadarların dikkat ve basiretlerine sererken şu müzmin ve kapanmıyan yaraya tarafeynin de haklarına halel gelmeden iyi bir değişmez neticeye bağlayıp münazaa ve münakaşalara artık son vermelerini istiyoruz.

Bursada dolu ve sağnak

Bursa (Hususî) — Günlerdenberi yağmur sıkıntısını gösteren hava, dün nihayet yağmura çevirmiştir. Fakat akşama kadar kısmen açıp kısmen kapadıktan sonra, birkaç defa dolu ile karışık düşen yağmur, daha sonra müthiş bir sağnak halini almıştır.

Gök gürültüleri ile başlıyan sağnak da, birkaç dakika içinde sokakları sellerle doldurmuştur. Bu arada dolu da düşmüştür.

Ağır Cezada Mühim Bir Dava

Dayakla Öldürülen Bir Adam, Sonra Denize Mi Atılmış?

Silivride cereyan eden şayanı dikkat bir hâdisenin dünkü muhakemesinde şahitler mühim şehadette bulundular

Silivride Rıfat isminde bir delikanlıyı jandarma karakolunda dayaktan öldürmekten ve sonra cesedini denize atmaktan maznun, Silivri eski jandarma kumandanı Kasım çavuşla muavini Mustafa onbaşının ve Rıfatın elini, kolunu tutmak suretile hâdiseye tardım etmekten suçlu bekçi Yusuf ile Halimin muhakemelerine dün Ağırcezada devam olunmuştur.

Kasım çavuşla Mustafa onbaşı, ayni zamanda şoför Sait ile kasap Vitaliyi diğer bir meseleden dolayı dövmekten suçlu bulunmaktadırlar.

Dünkü muhakemede evvelâ, Silivride rençber Kara Ahmet şahit olarak dinlenmiştir.

Kara Ahmet ezcümle şu şayanı dikkat sözleri söylemiştir:

— «Ben bir meseleden dolayı ifadem alınmak için karakola götürülmüştüm. Ramazan; orada yüzü morarmış, ayakları şişmiş bir vaziyette yatıyordu. Ve hifif hafif inliyordu. Salih ve Sait isminde iki kişi de bir meseleden dolayı nezarethanede bulunuyorlardı. Onlara:

— Bu ne hal? diye sordum. Bana:

— Eğer biz de bu gece burada kalırsak sabaha sağ çıkmayız!..

Dediler ve Ramazanın dayaktan bu hale geldiğini söylediler.»

Kara Ahmedin bu ifadesine suçlular itiraz etmişler ve Ramazanı dövmediklerini, bilâkis kendisinin karakoldan firar edip denize düştüğünü iddia etmişlerdir.

Şahit bu ifade üzerine şu cevabı vermiştir:

— Ramazan öyle kendi kaçabilecek bir vaziyette değil, bilâkis ancak dört kişi tarafından kaldırılabilecek perişan bir halde bulunuyordu. Nasıl firar edebilir?

Reis, şahidin ilk tahkikat sırasındaki ifadelerini okutmuş ve aradaki bazı mübayenete işaret etmiştir. Şahit buna karşı da:

— Korktum. Hattâ Silivri Müddeiumumîsine giderek bu korkumu anlattım. Ancak oradan gördüğüm teşvik ve cesaret üzerinedir ki doğrusunu söylemeğe başladım.. demiştir.

Suçlular; Kara Ahmedin tuğla hırsızlığından bir sabıkası bulunduğunu ve bu sebepten kendilerine düşman bulunduğunu söyliyerek şehadetini kabul etmemişlerdir.

Kara Ahmet; burada büyük bir heyecanla:

— Yalan... Vallahi yalan.. demiş ve hiç bir sabıkası olmadığını, icabında bunun, şimdi Silivri Müddeiumumiliğinden sorulabileceğnii beyan etmiştir.

Avukatın bir talebi ve diğer şahitlerinşehadeti

Suçluların avukatı B. Etem Ruhi de, Kara Ahmedin Ramazanı karakolda gördüğünün hakikat olup olmadığının anlaşılması için hangi tarih ve numaralı kâğıt ile karakola çağırıldığının tesbitini istemiştir.

Reis, bu talebe karşı, malûmatına müracaat edilmek için veya her hangi bir sebeple karakola giden vatandaşların muhakkak numara ile çağırılmıyacaklarına işaret etmiştir.

Dinlenen diğer şahit, Alibey nahiyesi bekçilerinin para tahsildarı Erkmen Bekir de, bir gün:

— Ramazanın cesedini bekçi Şevki götürmüş!.. Sen de görmüşsün! diye bekçi Osmanla bir köylünün konuştuklarını ve cesedin Silivride Nihat Bey mağazası yanından denize atılmış olduğunu işittiğini söylemiştir.

Ramazanın kardeşi Besim de ezcümle:

— Ağabeyimin cesedi denizden çıkarıldığı vakit, Kasım çavuş beni çağırdı ve:

— Kardeşimdir dersen senin kemiklerini kırarım!» diye beni tehdit etti! demiştir.

Madam Vida ne diyor?

Bilâhara, kasap Vitalinin karısı şahit Vida da şunları söylemiştir:

— «Kocamı, bir tabanca çaldığı iddiası ile karakola götürmüşler. Kendisinin dövüldüğünü işitince, yanıma arabacı İzakı alarak karakola gittim. Orada Vitaliyi bitmiş bir halde gördüm. Mustafa çavuş, hâlâ dövüyordu. Kendisine yalvardım ve:

— «Onu bırakın, masumdur. İsterseniz kaybolan tabanca yerine yenisini alayım veya mukabilinde sahibine yirmi lira vereyim!» dedim. Bütün ricalarım para etmedi. Nihayet tapu memuru tavassut etti ve kocamın namuslu bir adam olduğunu söyledi. Bitâb bir halde bıraktılar. Fakat yürüyemiyordu. Biz İzakla beraber kollarına girerek sürükliye sürükliye eve götürebildik!»

Bir siklet meselesi

Burada maznunların vekili B. Etem Ruhi:

— Şahidin ifadesi yıldır. Çünkü Vitali geçen celsede gelmişti. Gördünüz, 120 kilo sikletinde bir adamdır. Kadın ve İzak ise ancak otuz beşer kilo gelirler. İkisi, nasıl olup ta yürüyemiyen bir adamı taşırlar?« demiştir.

Madam Vitali, kocasının ancak 75 - 80 kilo gelebileceğini ve vakanın bir hakikat olduğunu söylemiştir.

B. Etem Ruhi, Vitalinin 150 kilo olduğunu zannettiğini söylemiş, kadın, kocasının burada olduğunu ve mahkeme heyeti isterse görebileceğini söylemiş, hâkim bu talebi kabul edince, samiin arasından çıkan şişman bir zat:

— Ben Vitaliyim ve 100 kilo sikletinde bile yokum! demiştir.

Mahkeme; bunu takiben bazı şahitleri daha dinlemiştir. Bilâhara, gelmiyen bazı şahitlerin celbi için dava, başka bir güne talik olunmuştur.

POLİSTE :

Dikkatsiz bir işçinin sebep olduğu yangın

Dün saat yarımda Yeniköyde İskele caddesinde 12 numaralı barsak tüccarı B. Şişmanyana ait binada yapılan tamirat esnasında, tahta budaklarını gaz lâmbasile kaybetmiye çalışan işçi Bermazın dikkatsizliği neticesinde budaklar ateş almış ve kaplamalara sirayet ederek 2 metre kadar bir yer yandıktan sonra itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Dikktsiz işçi Bermaz yangına sebebiyet vermek suçile yakalanmıştır.

MAARİFTE :

Maarif Müdürlüğü gaz maskesi satın alıyor

Talebeye tatbikat yapmak ve talimlere alıştırmak üzere Maarif Müdürlüğü birçok gaz maskesi satın almıştır.

19 Mayıs tatili

Mekteplerde 19 mayıs tatili resmî bayram tatilleri arasına ithal olunmuştur. Buna nazaran 19 mayıs bayramının isabet ettiği cuma günü ve yarım gün olduğu için de cumartesi günü mektepler ve resmî daireler tatil edilmiş olacaktır.

Üniversitede imtihanlar

İstanbul Üniversitesinde 18 mayısta dersler kesilecektir. 26 mayısta Üniversitenin muhtelif fakültelerinde imtihanlar başlıyacak ve haziranda bitecektir. Talebe kampları 1 temmuzda başlıyacaktır.

Kazana Düşüp Ölen Amele

Feshane fabrikasında cereyan eden bir facianın muhakemesine bakıldı

Dün, Asliye birinci ceza mahkemesinde «sabun kazanına gece bekçisini kasden atmak suretile öldürmek» hâdisesine benzer, fakat bunda kasd olmıyan bir davaya bakılmıştır.

Bu vak'a, Feshane kumaş fabrikasında cereyan etmiştir.

İddiaya göre mezkûr fabrika amelelerinden Rızanın takunyalarını ameleden arkadaşı Ömer, kumaş kazanına atmış, Rıza bunları kazandan almak isterken makinenin kuvvetine kapılıp kazanının içine düşmüştür. Bu suretle zavallı amelenin bir kolu ve bacağı kesilmiş bir müddet sonra da hastahanede ölmüştür.

Ömer; tedbirsizlik ve ölüme sebebiyet vermek suçile tevkif edilmiş ve 455 inci maddeye göre ceza verilmek üzere birinci Asliye cezaya tevdi olunmuştur.

Dünkü muhakemede Ömer, Rıza ile şaka etmediğini ve bilâkis vak'a esnasında başka bir arkadaşı ile diğer bir tarafta çalışmakta olduğunu söylemiştir.

Dinlenen şahitlerden Mehmet ve Recep te kazanın yanına giden bir adam, eğer içeriye eğilirse, kendiliğinden dibine kadar makine kuvvetile çekileceğini beyan etmişlerdir.

Muhakeme, şahit celbi için talik olunmuştur.

İKTİSAT İŞLERİ :

Türk - İngiliz ticarî münasebatı inkişaf ediyor

Son Türk - İngiliz siyasî anlaşmasından sonra İngiltere ile olan ticarî münasebatımız günden güne inkişaf etmiye başlamıştır. İngilterenin muhtelif firmalarına mensup mümessiller şehrimizde tiftik, nebatî yağlar satın almak için tetkikler yapmaktadır. Bundan başka dün İngilterenin tanınmış birkaç müessesesinden iki mümessil daha gelerek külliyetli miktarda tütün almak için tetkikat yapmıya başlamışlardır. İngiltereye satılan bu partilerden sonra bazı anlaşmalarla her sene bu memlekete olan tütün ihracatımızın artacağı alâkadarlar tarafından söylenmektedir.

Fransızlar tütün alıyorlar

Bir müddettenberi şehrimizde bulunmakta olan Fransız Rejisi mümessilleri şehrimizdeki tetkiklerini bitirmişler ve memleketimizden küliyetli miktarda tütün satın almışlardır. Fransızlar önümüzdeki sene içinde de müsait şartlarla memleketimizden alacaktır.

İstanbula motörlü tayyare gönderilecak

İstanbul'da Türkkuşu talebesine tahsis olunmak üzere Ankaradan 30 plânör gönderileceğini yazmıştık.

Haber aldığımıza göre Türkkuşu merkezi kâfi miktarda motörlü mektep tayyaresi de gönderecektir. Bu tayyareler Türkkuşundan turizm pilot şahadetanmesi almış olan tayyarecilerin tatbikatlarına tahsis olunacaktır.

Süt komisyonu toplanıyor

Yarın sabah Süt komisyonu toplanacak ve bu komisyona Belediye İktisat Müdürü iştirak edecektir.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Dairemizin 939/927 numaralı dosyasile mahcuz olup bu kere paraya çevrilmesine karar verilen Beyoğlunda Tepebaşı Küçük Mezarlık sokak 5 numaralı evin üst katında bir odada piyano ve iki halı bir seccadenin birinci açık arttırması 25/5 939 tarihinde perşembe günü saat 16 dan 18 e kadar ifa edilecektir. Bu arttırmada mahcuz eşya muhammen değerinin % 75 ini bulmadığı takdirde ikinci açık arttırması 30/5/939 da salı günü ayni saatte ifa edilecektir. Alıcı olan muayyen gün ve saatta mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaat ederek almaları ilân olunur.

Türk Sporunun Kalkınış Plânı

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

ettiğim sayın Genel Direktör Yeni Sabaha Trakya ve bütün Türkiyeyi alâkadar eder şu mühim beyanatta bulundular:

General Cemil Tanerin beyanatı

«Edirnede klüp idarecilerile görüştüm. Vaziyetleri hakkında malûmat aldım. Başka yerlerde olduğu gibi buranın klüpleri de azalarını mektep talebeleri arasından aldıkları için kanun mucibince talebelerin ayrılmasile zayıflamış oldukları anlaşılıyor. Klüplerin bu vaziyeti mektepler haricindeki spor hareketlerinin zayıf olduğunu gösteriyor. Talebe esasen kendi muallimleri nezaretinde spor yapabilecekleri cihetle asıl mektep haricinde kalan büyük kütlenin harekete ve faaliyete getirilmesi yurt için ayrıca faydalı olacağı şüphesizdir.

Şimdi klüpler yeni elemanlar bulmakta ve bunları yetiştirmekte olmaları ve talebelerin de bir taraftan kendi sporlarına devam etmeleri hasebile daha şimdiden spor faaliyetinin artmış olduğu görülmektedir. Şimdi asıl mesele bu faaliyete saha bulmak meselesi vardır ki, bu da zamanla telâfi edilecektir.

Spor ayni zamanda yurt müdafaasına hazırlanmak bakımından bir vasıta olduğu teemmül edilirse hudut boyundaki Trakya gençliğinin bu faaliyete ve bu faaliyet vesilesile teşkilâtlanmıya ne kadar çalışması ve bu gençlerin kendi isteklerile başına geçen klüp idarecilerinin bu mühim noktayi gözönünde bulundurarak üzerlerine aldıkları manevî mesuliyetin büyüklüğünü düşünerek gayretlerine hız vermeleri lâzımgeleceği meydana çıkar.

Çok şayanı şükrandır ki, bu klüp idarecisi arkadaşlarımız faaliyetlerinde kendilerine ilbay gibi sporla fiilen meşgul ve şahsen alâkadar bir büyüğün müzaheretine mazhardırlar.

Yine şayanı şükrandır ki, bütün Trakyada gençliğin her bakımdan teşkilâtlanmasını alâka ile tasvip ve takip eden Umumî Müfettişin maddî ve manevî yardımına mazhardırlar. Bu müsait vaziyetin kısa bir zamanda Edirne ve Trakya gençliğinin her bakımdan bariz faaliyetine müşahit olacağımıza emniyetimiz kuvvetlidir.

Saha ve muallim

Edirnede de diğer yerlerde olduğu gibi saha ve muallim meselsi önemle göze çarpmaktadır. Her klübün bütün malzemeyi havi idman tertibatını haiz bir şahası ve bunların yetişmiş ve öğretmiye muktedir bir idman muallimi bulunması esası üzerinde yürümekteyiz. Vilâyetlerin ellerine geçirecekleri para ile bir taraftan açık saha ve kapalı jimnastik salonlarını muntazam bir program tahtında meydana getirecğimiz gibi her jimnastikhaneye ve sahaya daimî ve muktedir bir muallim koymak hedefimizdir.

Bu muallimleri açacağımız yüksek Beden Terbiyesi Enstitüsünden çıkarıp her sene birer parça artırmak suretile kadrolarımızı dolduracağız. Bu zamana kadar da altışar aylık kurslarla bilâhara ikmal edilmek üzere mullimler yetiştireceğiz. İlk kursu bu sene haziranda Kuleli mektebinde açmayı düşünüyorum.

Devletin malî veziyeti müsait olunca bize verecekleri fazla yardım parasile de vilâyetlerin dar bütçelerinin noksanını tamamlıyarak mümkün mertebe kısa zaman zarfında ihtiyaçlarını karşılamıya çalışacağız. Hayale kapılmıyoruz. Zamandan ve mekândan azamî istifade ederek ihtiyaçlarımızı tamamlıyacağız.

Yaptığım bir hesapla Türkiye idman ve beden terbiyesi tesisatının tamamlanması için 163 milyon liraya ihtiyacı vardır. Bu tesisatın tamam olduktan sonra işletme masrafı senevî 13 milyon liradır. Bu büyük rakamdan ürkmüyoruz. Bunu yenmek Türk gençliğinin ilk başaracağı iştir.

Atletizm

Spor temaslarında atletizme çok ehemmiyet veriyorum. Bütün spor faaliyetlerinin esasını, ilerlemesini sporcuların ferden atletizm faaliyetine verecekleri ehemmiyette buluyorum. İleride tesbit edilecek olan muayyen atletizm evsafını kazanmıyan sporcuların futbol müsabakalarına iştirak etmelerine müsaade etmiyeceğim.»

Tekirdağ yolile İstanbula hareket eden umum Müdür bir müddet Ankarada kaldıktan sonra 25 haziranda yeni seyahate çıkacak, Karadeniz havzasında tetkiklerde bulunacaktır.

ATLET

İngilizler Bulgarlara kredi açıyorlar

Londra, 16 (A.A.) — Financial News gazetesinin aldığı bir habere göre Bulgaristana 500,000 liralık bir kred iaçılmasına dair bir itilâf aktedilmiştir. Bulgaristan bu para ile bilhassa demiryolu malzemesi ve yol inşası için lâzım olan makineleri alacaktır.

Ayni gazetenin bildirdiğine göre elyevm Atinada bulunan Sir Llithoross, İngiliz eşyasının ithaline mukabil Yunanistandan tütün alınması için müzakereler yapmaktadır.

Ancak Yunan tütünleri külliyetli miktarda Almanyaya sevkedilmekte olduğu için müzakereler esnasında bazı müşkülâta tesadüf edilmektedir.

Sovyetlerin yeni Amerika elçisi

Vaşington, 16 (A. A.) — Yeni Sovyet sefiri Urmanski, hariciye nazırı Hull tarafından kabul edilmiştir.

Urmanski'nin sefirliğe tayininden beri yaptığı ilk ziyaret budur. Sefire henüz itimatnamesi gönderilmemiştir. İtimatname geldikten sonra Roosevelt tarafından kabul edileceği tarih, tesbit edilecektir.

Yunan Bulgar hududunda hâdise olmamış

Atina, 16 (A.A.) — Yunan - Bulgar hududunda gûya bir hâdise olduğuna dair çıkan haberler resmen kat'î olarak tekzib edilmekte ve bütün Yunan hudutları boyunca mutlak bir sükûnet mevcut olduğu bildirilmektedir.

Hitler Sar'da

Treves, 16 (A.A.) — Hitler, garp hudutları istihkâmlarında yaptığı teftişlere devam ederek bugün de Sarre mıntakasını teftiş etmiştir.

190 ncı alayın kuruluş yıldönümü

Tekirdağ: 16. (A.A.) — Tekirdağdaki 190 ıncı alayın kuruluşunun yirminci yıldönümü münasebetile kışlada merasim yapılmıştır. Bu merasimde Tümgeneral Kemal Balıkesir, davetliler, alaydaki sübay ve erler bulunmuştur. Törene istiklâl marşı ile başlanmış, albay Sıtkı Yurtcanlı, istiklâl savaşında zaferler kazanan bu alayımızın yirmi iki yıllık mazisini heyecanlı bir hitabe ile anlatmıştır. Müteakiben alay, Tümen komutanının huzurunda bir merasim geçidi yapmıştır.

Amasyada şiddetli dolu

Amasya, 16 (A.A.) — Evvelki gece şiddetli yağan dolu neticesi olarak 14 köyün ekinlerinin harap olduğu anlaşılmıştır. Vilâyetin diğer mahallerinde tahribat derecesi henüz anlaşılamamıştır.

İngiliz Kral ve Kraliçesi Kanadaya yaklaştılar

Londra: 16. (A.A.) — İngiltere Kral ve Kraliçesini Kanadaya götürmekte olan (Empress of Australia) Vapuru, Kanada sularına girmiştir. İngiliz hükümdarlarını istikbale gelen Kanada donanmasına mensup iki torpito ile üç deniz tayyaresi gemiye refakat eylemektedir.

Almapyada nüfus tahriri

Berlin 16: (A.A.) Bohemya ve Moravya müstesna olmak üzere yarın bütün Almanyada nüfus, mesiek ve fabrika tahriri yapılacaktır.

ZAYİ — Eminönü Belediye Muhasebesine ait 24.12.938 tarih ve 166023 numaralı depozit makbuzunu zayi ettim. Hükmü olmadığını ilân ederim.

Ali Kalfa

RADYO

ÇARŞAMBA: 17/5/939

12,30 Program.
12,35 Türk müziği
1 — Udî Eşrefin Hüzzam peşrevi.
2 — Ahmet İrsoyun Hüzzam şarkı: (Hatırında kalsın)
3 — Rakımın Hüzzam şarkısı (Aşkın bana bir gizli elem)
4 — Faiz Kapancının Hüzzam şarkı: (Seni gördü o şafak saçlara)
5 — Şükrü Şenozanın Mahur şarkı: (Bu sevda ne tatlı)
6 — Hicaz türkü: (Bağa girdim üzüme)
7 — Halk türküsü: (Şu dağları delmeli, gönlü eğlemeli)
13,00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri
13,15-14 Müzik (Riyaseti Cümhur bandosu - Şef: İhsan Künçer)
1 — J. Bouchel - Marş
2 — J. Lavrovici - Tuna dalgaları.
3 —Rossini - Guillaume Tell Uvertürü.
4 — E. Grieg - Peer Günt I. ci süitisinden No. 1, 2, 3, 4
18,30 Program.
18,35 Müzik (Virtözler - Pl.
19,00 Konuşma.
19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti)
20,00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
20,15 Türk müziği.
1 — Uşşak peşrevi
2 — Ali Beyin Uşşak şarkı ve (Meyhane mi bu bezmi)
3 — Rakımın Uşşak şarkı: (Bana hiç yakışmıyor böyle)
4 — Rakımın Uşşak şarkı: (Silmem bir gün hayalimden)
5 — Cevdet Çağla: Keman taksimi.
6 — Udi Zekinin Uşşak şarkı: Bir gün geleceksin diye)
7 — Halk türküsü: (Karam)
8 — Mahur şarkı: (Hâlâ kanayan kalbimin aşk ateşi)
9 — Rakımın Hicazkâr şarkı : (Bekledim tâ fecre kadar)
21,00 Konuşma (Haftalık posta kutusu)
21,15 Esham, tahvilât, kambiyo. nukut ve ziraat borsası (fiyat)
21,25 Neşeli Plâklar - R.
21,30 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın)
1 — Heinz Reinfeld - Eve gel yavrum.
2 — Mainzer - Düğün töreni
3 — Kützlader - Haydi bana bir hava daha çal.
4 — J. Strauss - Polka
5 — J. Strauss - Bizde vals.
6 — Bareuer - İtalyan şarkısı
7 — Leopold - Çigan oyunları
22,00 Müzik (Melodiler - Pl.)
23,00 Son ajans haberleri ve yarınki program.
23,15-24 Müzik (Cazband - Pl.)

YENİ NEŞRİYAT

Eski Şehremini Cemil Topuzlunun Başından geçenler

Eski Şehremini profesör doktor Cemil Topuzlunun anlatıp gazeteci arkadaşlarımızdan Sabih Alaçam tarafından seyyal bir üslûpla kaleme alınan bu cazip ve meraklı biğrafi her sınıf okuyucunun lezzet ve istifade ile okuyacağı bir mevzudur.

Özlü ve istifadeli esersevenlere bu kıymetli kitabı tavsiye ederiz. Dağıtma yeri Ahmet Halit kitap evidir. Eser iyi tertip edilmiş ve nefis bir şekilde basılmıştır. Bütün bunlara rağmen fiyatı (50) kuruştur.

Üsküdar Asliye Hukuk Hâkimliğinden:

Asaniğa vekili avukat Kâmi Nazım Dilman tarafından Yani Arigu-ridis aleyhine açılan boşanma davasından dolayı müddaaleyhe tebliğ edilmek üzere gönderilen dava istidası sureti müddaaleyhin Kadıköyünde Bahariye caddesinde 67 No. lu haneyi terkedip gittiği ve nerede olduğu malûm olmadığı şerhile mübaşir tarafından bilâ tebliğ iade edilmiş ve mahkemece de müddaaleyhin ikametgâhı meçhul olduğu anlaşıldığından ilânen tebligat icrasına karar verilerek dava istidası suretile 26/6/939 pazartesi saat (10) a daveti mutazammın davetiye varakası mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan müddaaleyh Yani'nin (20) gün zarfında dava istidasına cevap vermek ve yevmi mezkûrda mahkemeye gelmeği üzere keyfiyet ilân olunur. (17817)

Türk Gibi Kuvvetli

Sözü Boş Değildir

ÇAPA MARKA MÜSTAHZARATI

Bu sözü teyid eden güzel vurd topraklarının biricik imal kaynağıdır.

Arpa unu
Bakla unu
Yulaf unu
Nohut unu
Cavdar unu
Pirinc unu
Kornflau
Bezelya unu
Patates unu
Fasulye unu
Mercimek unu
Buğday nişastası
Pirinç nişastası

Salep
Tarcın
Kimyon
Karanfil
Zencefil
Karabiber
Yenibahar
Beyaz biber
Sofra tuzu
Kırmızı biber
(Kutu ve Paketleri)

Memlekette bu maksatla kurulmuş ve her şeye rağmen (24) sene neslin gürbüz yetişmesine tevakkufsuz hizmet etmiş yegâne Türk san'at evidir. Yavrularınıza, doktorlarınızın tertip ve tavsiyesile vereceğiniz bu gıdalar mutlak huzurunuzu temin edecektir.

ÇAPA MARKA

Dünyada beynelmilel şöhreti haiz eşlerile kat'iyyen omuz omuzadır.

Daha üstününün bulunması mümkün değildir. Tekmil müstahzaratımız muhayyerdir. Her yerde daima taze olarak bulacaksınız. **Adres: Beşiktaş—Kılıcalı M. Nuri ÇAPA** Tel. 40337

SOLUCAN BİSKÜİTİ

AĞARAN SAÇLARA

Juvantin Jarki KANZUK

Kumral ve Siyah
renkte sıhhî saç boyalarıdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Diş Doktoru Diyor ki:

Kısa bir müddet "RADYOLİN,, kullandıktan sonra dişleriniz inci gibi parladıktan başka mikropların kâmilen mahvolduğunu, zararlı salya ve ifrazatın kesildiğini, diş etlerindeki iltihabların durduğunu ve nihayet ağzınızda lâtif bir rayiha başladığını duyacaksınız.

Gayet Temiz
Gayet Sıhhî
Gayet Ucuz

Her gün sabah, öğle ve akşam yemeklerinden sonra günde 3 defa dişlerinizi

Radyolin ile fırçalayınız

Kastamonu Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Kargı kazası merkezinde projesi mucibince yeniden inşa edilmekte olan hükûmet binasının 939 yılı içinde ikmal edilecek (17223) lira (83) kuruş keşif bedelli kısmının evrakı keşfiyesine göre inşaatı kapalı zarf usulile ve bir ay müddetle evvelce münakasaya çıkarılmış ve yapılan ilân neticesinde talip çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 40 ıncı maddesine tevfikan komisyonu tarafından mezkûr inşaat bir ay müddetle eksiltmesi pazarlıkla yapılmasına karar verilmiştir.

2 — İhalesi 29 mayıs 939 pazartesi günü saat 15 te Kastamonu Nafıa dairesinde toplanacak komisyonu tarafından yapılacaktır.

3 — İstenilen bu işe ait evarkı keşfiye ve fenniyelerin suretlerini Ankara, İstanbul ve Kastamonu Nafıa Müdürlüklerinde görebilirler.

4 — Talip olanlar ihale gününden bir hafta evvel bulundukları vilâyete resmen müracaat ederek bu işi yapabileceklerine dair vilâyet makamından bir ehliyet vesikası almaları ve % 7,5 muvakkat teminatı olan (1214) lira (88) kuruşluk muvakkat teminatının bulundukları vilâyet Ziraat bankasına yatırılarak makbuzunun Kastamonu Nafıa müdürlüğü adresine gönderilmesi ve 939 Ticaret Odasınca tescil edilmiş vesikalarile teklif mektuplarının ihale zamanına kadar komisyona posta ile gelmiş bulunması şarttır.

5 — Postaların gecikmesinden dolayı zamanında gelmiyen teklif mektupları ve evrakı müsbiteler nazarı itibara alınmıyarak sahiplerine reddolunur.

6 — Bu inşaata dair fazla tafsilât istiyenler bir mektupla Kastamonu Nafıa Müdürlüğünden sorabilecekleri ilân olunur. (3337)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Çamaltı tuzlası için şartnamesi mucibince 160.000 Kg. ağır dizel yağı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 11200, muvakkat teminatı 840 liradır.

III — Eksiltme 25/5/939 perşenbe günü saat 14 te Kabataşta Levazım şubesi müdüriyetindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin kanunî vesaikle % 7,5 güvenme parası makbuz veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarfların ihale saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (3203)

İstanbul Belediyesi İlânları

Mezat Müdürlüğü Eşya şubesine bırakılan bir kanape ile üç parça tabağın sahipleri on beş güne kadar gemediği takdirde satılacaktır. (3351)

★

Silâhtarağa Kemerburgaz yolu için lüzumu olan ve beher metre mikâbına 3 lira 69 kuruş bedel tahmin edilen 217 metre mikâp ham taş pazarlığa konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler en az 800 liralık işe benzer iş yaptığına dair vilâyetten alacakları fen ehliyet ve 939 yılına ait Ticaret odası vesikasile 60 lira 5 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 24/5/939 çarşamba günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (3354).

★

Muhammen bedeli 4000 lira olan Tepebaşı bahçesindeki Gardenbar binasının ankazı satılmak üzere açık artırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 300 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile birlikte 25/5/939 perşembe günü saat 14,30 da Daimî Encümende bulunmalıdırlar.

(B) (3246)

KOLİNOS'U

KULLANMAKLA GÜLÜŞÜNÜZÜN PARLAKLIĞINI TEZYİD EDİNİZ. Güzellik ve cazibe, sağlam ve revnak dişlerle kaimdir. KOLİNOS, KENDİNİZE cazip ve güzel olduğunuzu hissettiren KOLİNOS'u TECRÜBE EDİNİZ.

Taze bir ağzın ve sehhar bir gülüşün saadetini hissedeceğinize mutmain olabilirsiniz.

Büyük 40, Küçük 22,5 Kr.

Macun teksif edildiğinden ihtiyacınızı uzun müddet tatmin eder.

Devlet Demiryolları İlânları

Adapazarı - Sapanca Gezinti Trenleri

Haydarpaşa - Adapazarı - Haydarpaşa gezinti trenleri 21/5/939 Pazar gününden itibaren işlemeğe başlıyacaktır. Kalkış ve varış saatleri aşağıda gösterilmiştir. İstasyonlardan fazla tafsilât alınabilir. (3331)

Haydarpaşadan hareket:	I inci tren 6.55	Adapazarından hareket:	I inci tren 18,00
	2 nci tren 7.30		2 nci tren 18.56

TÜRK HAVA KURUMU

Büyük Piyangosu

İkinci Keşide: 11 - Haziran - 939 dadır.

Büyük İkramiye: 45.000 Liradır.

Bundan başka: *15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır . . .*

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

Türkiye İş Bankası A. Ş. den:

19 Mayıs Bayramı münasebetile Bankamızın İstanbul, Galata, Beyoğlu Şubeleri ve Beyazıt, Kadıköy, Üsküdar Ajansları 19 ve 20 Mayıs günleri kapalı bulunacaktır.

Fatih Sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden:

Aksaray Millet caddesi 31 numarada oturmakta iken hâlen ikametgâhı meçhul bulunduğu mübaşir meşruhatından anlaşılan Mustafa Çağlar aleyhine mahkememizde açılan sulh teşebbüsü davasında muhakeme 5/6/939 saat 10 olarak tayin edilmiş olduğundan mezkûr gün ve saatte ismi geçen Mustafa mahkemeye gelmediği takdirde gıyaben karar verileceği tebligat makamına olmak üzere ilân olunur.

Fatih I. Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Hazine Aksarayda Kemalpaşa caddesinde Yenikapı caddesi sağ tarafında altında bisiklet dükkânı olan 23 No. lu Apt. da mukim ölü emekli subay oğlu Tevfik aleyhine açtığı alacak davası için gönderilen zaptı davaya mumaileyhin ikametgâhı malûm olmadığı mübaşiri tarafından verilen meşruhat üzerine on beş gün müddetle ilânen yapılan tebligata rağmen mahkemenin muayyen bulunduğu günde gelmemiş olduğundan gıyaben mahkeme icrasına ve 1-2-933 tarih ve 933 numaralı avans ilmühaberi ile 12 lira 14 kuruş harcirah evrakının divanı Muhasebattan celbolunarak muhakeme 29/5/939 saat 10,30 talikına karar verilmiştir. Yevmi ve saati mezkûrda mahkemeye gelmediği ve müddeti kanuniyesi zarfında itiraz etmediği takdirde vakıayı kabul ve ikrar etmiş addile aleyhine hüküm verileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere işbu gıyap kararı usulen 141 maddesine tevfikan ilân olunur. (939-131).

Zührevî ve cilt hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamii karşısında No. 33 Telefon 41358

Sahibi: A. Cemaleddin Saraçoğlu
Neşriyat müdürü: Macid ÇETİN
Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya